

De Beate virginis conceptione Bucentorum, et sexdecim Sancte Albatris ecclesie Doctorum. Vera, Tuta: Et tenenda sententia.

C Alvarus hispanus. episcopus siluenensis. ordinis sancti francisci in libro suo de plantis ecclesie. Sic dicit.

C De matre christi beatissima. Tenent Sancti: et maxime: Augustinus: Bernardus. quod nunquam peccauit actualiter: Tamen in originali peccato concepta fuit sicut ceteri homines. qui ex commixtione seminum concepti sunt. Ad hoc facit quod. habetur. de conse. di. iij. c. firmissime. Et glo. super. c. i. de conse. di. iij. Et glo. super. c. ij. et super. c. per baptismum. de conse. di. iij. et facit optime xxvij. q. ij. omne. Et hanc sententiam tenent Omnes antiqui theologi: videlicet: Alexander: Thomas: Bonauentura: et Ricardus: Licet quidam noui theologi a seculo communi ecclesie recedentes contrarium teneant. Inde uoti Reuera domine nostre: eius deuoti per hoc apparere nituntur: Quorum Non a opinio: et Sanctifica sit penitus a fidelibus cancellata: hec ille.

C Dominus guido: episcopus maioricensis ordinis carmelitarum. in tertio quolibeto. que. xij. Sic dicit.

C Sequendo rationes. et auctoritates Sanctorum doctorum. et canonum: Salua puritate virginis. Teneo quod beata virgo fuit concepta in peccato originali: Et si aliter dicerem. Timerem. ne me Augustinus Tanquam Hereticum deuitandum diceret. hec ille.

C In hoc libello continentur dicta ducentorum sexdecim doctorū Qui oēs firmiter: fideliterq; tenent: beatam virginem. in sui conceptione. contraxisse originale peccatum: In cuius libelli principio. quatuor capitula ponuntur ad maiorem huius materie cognitionem: In primo: declaratur. q; primus homo fuit a deo institutus cum tribus preclarissimis donis: In secundo: quid sit originalis iusticia: in qua primus parens fuit creatus: In tertio: q; adam propter peccatum: iusticiam originale perdidit: et tribus malis se subiecit: In quarto: quid sit originale peccatum: et quo pacto in omnes hoīes transmittitur.

C Nomina Doctorum: Qui ponuntur in hoc libello.

Magister sententiarum

Augustinus

Ambrosius

Hieronymus

Bregorius papa

Hirenus

Eyprianus

Olimpius

Bregorius episcopus missenus

Basilus

Ebyzostomus

Hilarius

Eusebius episcopus emisenus

Athanasius

Dugenes

Cassianus

Remigius

Marinus

Venerabilis Beda

Cesarius

Isidorus

Anselmus

Bernardus abbas

Hildepbōsus

Gregorius

C Romani pontifices

Innocentius primus

Josimus

Bonifacius primus

Innocentius secundus

Innocentius tertius

Honorius tertius

Clemens quintus

Innocentius quintus

Clemens sextus

Bonifacius tertius

Eugenius quartus.

C Doctores in iure

Ioannes theutonicus antiquus glosator

Bartholomeus brixienfis

Hugo episcopus ferrariensis

Laurentius antiquus glosator

Bernardus papensis

Raymundus compilator decretalium

Mosienfis cardinalis

Bulhelmus durantis

Ioannes compilator summe canonice

Auctor speculi. idest summe summarum

Quidam alius auctor in iure

Ioannes andree bononiensis

Ioannes de calderinis bononiensis

Saluaneus bononiensis

Petrus de bracho

Petrus Mediolanensis

Bulhelmus episcopus metensis

Ioannes in summa confessorum

Bartholomeus de pisis

Ioannes de turre cremata cardinalis

Laurentius calcaneus brixienfis

C Antiqui theologi

Ioannes de poliacho. doctor parisiensis

Bulhelmus episcopus alufiodorensis

Prepositus. doctor parisiensis

Bulhelmus antiquus cancellarius parisiensis.

Magister stephanus antiquus postillator

Armachanus episcopus bisbernie

Ricardus radulfi de hibernia cancellarius
cremonensis vniuersitatis,
Magister garicus parisiensis
Magister adam anglicus doctor parisiensis
Magister odo galicus doctor parisiensis
Magister gonsfredus: doctor parisiensis
Auctor libri, qui dicitur, elucidarius
Magister henricus de gandano: doctor pa-
risiensis
Magister iohannes de alba villa: doctor pa-
riensis
Magister iohannes de villa albatis
Iohannes damascenus
Andreas episcopus hierosolymitanus
Petrus tripolitanus
Alcuinus magister caroli magni
Gulielmus episcopus minatinensis
Robertus episcopus Mediolanensis
Iohannes beleth, doctor antiquus
Ricardus episcopus cremonensis
Petrus commestor, magister historiaram
Wilbertus porretanus putauo: um eps
Iconiensis episcopus
Ricardus de sancto victore
Petrus damianus, cardinalis

¶ Doctores ordinis cisterciensis

Anibaldus: doctor parisiensis
Iohannes monachus: doctor parisiensis
Odo abbas
Magister iohannes de ceruo
Magister nicolaus gallicus
Magister guido de arbona
Magister nicolaus de achora
Dominus radulfus
Dominus sochus
Dominus iacobus anglicus
Dominus iohannes
Dominus odo de castro rodulfi episcopus
rosulanus
Magister petrus de parma
Magister marinus

¶ Doctores sacri ordinis predicatorum

Sanctus thomas de aquino, defensor fidei
Sanctus vincentius predicator apostolicus
Sancta Katerina de senis
Albertus magnus: episcopus ratiponensis

Ego de sancto theodoro: cardinalis
Anibaldus romanus: cardinalis
Robertus anglicus: cardinalis hostiensis
Bualterius anglicus: cardinalis
Iohannes dominici de florentia: cardinalis
Petrus de palude patriarcha hierosolymitanus
Durandus de sancto portiano: episcopus
meldensis
Jacobus de voragie archiepiscopus ianuensis
Iacobus de lausana: episcopus lausanensis
Iohannes linthimber: episcopus ratiponensis
Iohannes episcopus borinensis
Angelus de bononia: archiepiscopus florentinus
Martinus polonus episcopus
Vincentius historialis: doctor parisiensis et
episcopus
Thomas de lenchino: patriarcha hierosolymitanus
Gulielmus paraldi: doctor parisiensis: et
episcopus lugdunensis
Berucus: doctor parisiensis
Iacobus de perusio: episcopus perusinus
Magister bobologninus bononiensis: do-
ctor parisiensis
Magister ioh de bublio: doctor parisiensis
Magister iohannes de neapoli: doctor pari-
siensis
Magister durandellus: doctor parisiensis
Magister iobertus olchor anglicus: doctor
parisiensis
Magister romanus
Magister leonardus statij de florentia
Beatus antoninus: de florentia: archiepiscopus
florentinus
Dominus vtricus argentinus, Magnus
theologus
Magister thomasinus, Doctor parisiensis
Magister hugo de argentina, Doctor parisi
Magister nicolaus traueth, Doctor parisi
Magister bernardus de claromonte, Do-
ctor parisi.
Magister thomas anglicus
Magister iohannes sterlingatij, Doctor parisi
Magister thomas de suetoria, Doctor parisi
Beatus albertus de britia, Doctor parisi.
Magister nicolaus gorain, Doctor parisiensis
Magister gulielmus de alchono, Doctor
parisi.
Magister petrus de pollonia
Magister iohannes parisiensis

Magister iohannes balbus lanuensis
Magister iacobus de benevento
Magister aldebrandinus de cuscanela
Magister constantinus de monte budello
Magister gulielm^{us} de roma Doctor parisiensis
Magister bartholomeus de bononia
Magister iohannes de verdiaco
Magister iohannes de francforte
Magister petrus calociugensis
Magister guido gallic^{us} Doctor parisiensis
Magister nicolaus de esculo
Magister bonifatius de cremona
Magister antonius de azaro parmensis
Magister iohannes de sancto geminiano
Magister petrus galdini
Magister petrus hiemie siculus
Magister leonardus de vtrino
Magister iohannes de gallicis
Magister antonius de bononia
Magister petrus de lascalla veronensis
Magister iohannes de monte nigro
Magister iacobus egidij de barchinena
Magister iohannes brutij
Magister raynerius de pisis
Magister isaael de pornasio lanuensis
Docissimus pater frater dñic^{us} de cathalonia

¶ Doctores ordinis fratrum minorum.

Sanctus antonius: qui sepultus est padue
Sanctus bonauentura: cardinalis
Alexander de alex
Ricardus de mediavilla: doctor parisiensis
Gulielmus ochā: doctor parisiensis
Reginaldus archiepiscopus rothomagēsis:
doctor: parisiensis
Aluarius hispanus: episcopus siluensis
Magister egidius gamorenensis. hispanus
Magister iohannes de rupella
Magister robertus concio: doctor parisiensis
Beatus lucas: qui sepultus est padue
Magister corardus de saxonja
Magister bartholomeus de pisis
Magister thomas de ales: doctor parisiensis
Magister iacobus pictanensis
Magister nicolaus de lyra: doctor parisiensis

Idem videtur tenere scholus
Frater iacoponus vtriusq^{ue} iuris doctor
Magister iohannes genevius de parma
Iohannes de herphodia
Magister nicolaus de hauquenilla
Magister franciscus de bast
Magister buidus
Magister geraldus de odonis
Magister iohannes gallicus
Magister landulphus
Magister philippus de monte callerio
Magister arnaldus: episcopus solernita-
nus
Omnes isti de ordine minorum tenent bea-
tam virginem. in sui conceptione contra-
xisse peccatum originale

¶ Doctores ordinis heremitarum

Egidius de roma: episcopus bituricensis
Gregorius de arrimino: doctor subulissi-
mus
Bernardus cluerti: doctor parisiensis: et epi-
scopus darcuensis
Magister iohannes cluioth de saxonja
Magister iohannes stringarij
Magister iohannes ibeotonicus
Magister iordanis theotonicus
Magister augustinus de ancona
Magister hugollinus de vrbeteteri
Magister geraldus de stenis
Magister iohannes gallicus
Magister henricus de vrinaria
Magister albertus de padua
Jacobus de viterbio
Magister facinus de bast
Magister henricus de burt
Sunt etiam multi alij doctores huius ordi-
nis. hanc veruatem tenentes

¶ Doctores ordinis carmelitarum.

Dominus guido: episcopus maioricensis:
et postea: episcopus aluanensis
Magister paulus de perusio: doctor claris-
simus

Quod primus homo fuit a deo institut⁹
cum tribus preclarissimis donis. Primus
capitulum.

Erum. ut quilibet libert⁹ do
ctorum sententias. quas alla
turi sumus percipere valeat.
quid originalis iustitia: quid
q; sit originale. peccatum. In
loco q; breuissime. atq; dilu
cide demonstrandum esse iudicamus. Est
igitur sciendum. ut firma sanctorum do
ctorum doctrina tradit: hominem in primo
statu sic a deo immortali institutum fuisse.
ut anime esset corpus omnino subditum.
itq; eiusdem aie inferiores vires nulla in
tercedente repugnantia. aut cōtradictōe ra
tioni superiori omnibus i rebus promptis
simo studio obsequeretur. et obedirent: ac
demum mens ipsa hominis. deo creatori
suo penitus subiecta iaceret. Ex eo autem.
q; illa status integritate corpus humanū.
anime totaliter subdebatur. nulla homini al
teratio poterat accidere. que dominio ani
me supra corpus repugnaret. Que fiebat.
ut neq; mors. neq; infirmitas vlla homi
nem vexarent. quia huiusmodi defectus ex
inde proveniant: quia non perfecte anima
corpori dominatur. Ex eo vero q; inferio
res anime vires rationis imperio subiecte
parebant. possidebat homo omnimodam
mentis tranquillitatem. quia ratio humana.
nullis inordinatis passionibus turbabatur.
Ita enim tam integre. itq; perfecte sensua
litas habebatur. ratio moderabatur. ut i in
feriori appetitu sensibili. nullus concupi
scencie motus: vel ire: timoris: inuidie: ce
terarūq; passionum non imperante ratio
ne posset insurgere. At quia humana ratio.
conditori suo totaliter subdita erat: dirige
bat homo suos omnes actus in deum ut i
finem vltimum: in quo eius iustitia et ino
centia consistebat: vnde ex tali iusticie recti
tudine. decorus quidam nitōr. ac spiritua
lis pulchritudo i anima resplendebat: qua deo
conformis crisset. ei in amicitia ac dilectio
ne iungebatur.

Quid sit originalis iustitia. in qua prim⁹

parens fuit creatus. Secundum capitulum.

Hec autem corporis humani
dispositio. et talis inferiorum
virium subiectio. non ex na
turalibus hominum princi
pijs ortum sumebat: s; ex su
periori quadam virtute. na
turam corporis. corporarūq; virium: ex
cedente causabatur. Hanc vitz virtutez.
eternus deus pro sua amplissima liberalita
te. anime rationali gratis contulerat: ut su
pra conditionem corporis. ipsum continer
et: et inferiores vires sensibiles guberna
ret secundum q; rationali anime congrue
bat. Verum ut ratio humana. inferiorib;
lene dominari posset: oportebat ipsam im
mortali deo in cunctis esse suppositam. a q
supra nature sue conditionem. predictam
virtutem gratis acceperat: Hanc autem su
pernaturalem virtutem. primo parenti pre
stitam: originalem iusticiam. sancti appella
uerunt doctores: Que nihil aliud esse vide
tur. ut diffinitione utamur. q; rectitudo q;
dam rationis et voluntatis in deum cu; p
fecta subiectione corporis ad animam et in
feriorum virium ad rationem. p⁹ ut igitur
homo in illa primi status integritate sic in
stitutus: ut nisi ei ratio abduceretur a deo:
nec corpus eius a vita anime posset abdu
ci: nec sensibiles vires a rationis imperio
declinare.

Adā ppter peccatū iustitiā originalem perdidit
et tribus malis se subiecit. Tertium capitulo.

Quia hoc celeste donū fuit
primo parēti diuinitus colla
tū: nō ut cuiusdā particulari per
sone: sed ut principiū erat toti
us humane nature ab eo natu
raliter propagāde: ideo simul
cū natura. tale donū ad posteros traductus
fuisset. Acceperat enim primus parens a
deo hanc gratiam et potestatem. si se sine pec
cato seruasset diuinis preceptis optēperan
do. ut omnes filij. qui ab eo per seminales
propagationē naturā humanam conseque
bantur simul cū unima rationali donū ori
ginalis iusticie coaccepissent. S; quia adā

inobediēs. subijcere se diuine voluntati non
 luit id celeste munus, quod sibi et omnibus posteris
 gratis collatum fuerat: propter peccatum ingrati
 tudinis iustissime perdidit: et multis malis
 grauissimis se implicando subiicit. Ex sub
 tractione namque talis doli: per illam spirituali pulchritu
 dine voluntas humana priuata est. quam pri
 us habebat: in cuius priuatione, deformi
 tas, et macula culpe consistere dicitur. Se
 cundo, remotus est frenum et gubernacu
 lum: quo vires inferiores sine ulla contra
 dictione antea rationi parebant. ex cuius sub
 tractione, rebellio et concupiscentia: que so
 mes peccati appellatur subsecuta est. Unde
 factum est ut homo in appetitu sensibilis, illiciti
 tos, et inordinatos motus: ire, odij, concupi
 scentie ceterarumque passionum recusantium fre
 na rationis scaturire sentiret. adeo ut eam
 plerumque obnubularent, et quasi a bono tota
 liter retraherent. Tercio ablata est obediē
 tia corporis ad animam: qua ipsum corpus
 in quadam humorum tranquillitate, ac mirabi
 li armonia conseruabatur. Sed ea fracta, con
 secutum est, ut infirmitates morbi, et alij corru
 ptionis defectus hominem intraderent: et ab
 hoc moriendi necessitate incurreret: quasi
 non valde anima amplius corpus in perpe
 tuitate continere, vitam ei diuturnam perseue
 ranter prestando: factusque est homo passibilis
 atque mortalitatis: ut non solum esset potens pati
 et mori: sed iam quasi habens necessitatem
 et debitum patiendi et moriendi.

**Quid sit originale peccatum: et quo pacto
 in omnes homines transfundatur. Quar
 tum capitulum.**

Dia autem supradictum origi
 nalis iustitie donum sic huma
 ne nature que tota in parente
 primo extabat, diuinitus colla
 tum fuit, ut per ipsum solus tra
 nsiret ad posteros ab eo semina
 liter propagandos. Submota autem causa:
 effectum quoque remoueri necesse est, conse
 quens fuit, ut primo homine per proprium
 inobedientie vitium priuato hoc celesti mu

nere: omnes etiam posteri per rationem semina
 lem ab ipso generandi tali etiam dono pri
 uarentur: qua de causa omnes infantes qui ab
 adam sunt seminaliter geniti, cum carētia origi
 nalis iustitie que eis debebatur si adam non
 peccasset concipiuntur. Et ob hoc sacri do
 ctiores, omnes infantes, tali modo conceptos
 affirmant in ipsa infusione aie rationalis pec
 catum originale contrahere: quod nil aliud es
 se dicunt quam carētia originalis iustitie debi
 te in esse, ad quam sequitur habitualis incli
 natio inordinata appetitus sensitiui in ali
 quid preter imperium rationis propter inobe
 dientiam adeo ex actu generationis per libidi
 nes, vel concupiscentiam in prole creatam.
 Nec hoc, ordini diuine iustitie contrarium
 est quasi deus puniat in filiis quod primus
 parens deliquit. Nam hec pena, non est ni
 si subtractio eorum, que supernaturaliter
 primo homini diuinitus sunt gratis conce
 ssa: per ipsum hominem si stecisset et non ali
 ter ad posteros deriuanda. Nam illud do
 num originalis iustitie, posteris non debe
 batur nisi per primum parentem in eos
 transisset. Et cum nemo det alteri quod
 non habet: non poterat illud donum per
 ipsum ad posteros transire, nisi illud per
 obedientiam sibi ipsi conseruasset. Et ideo
 adam per inobedientiam tali dono priua
 to iustum fuit ut omnes posteri eius ab eo
 seminaliter propagandi tali dono priua
 rentur, ad quos non debebat, nec poterat
 nisi per ipsum transire. Sicut si rex det
 feudum militi transiturum per ipsum ad
 heredes: quod miles contra regem peccet tali
 peccato quod feudum in reatu amittere: non
 poterit postmodum feudum ad eius po
 steros deuenire. Unde, iuste tunc puniuntur
 posteri propter culpam parentis ex ca
 rentia siue priuatione feudi sibi debiti si pa
 ter non peccasset, quod gratis patri colla
 tum fuerat, per ipsum si non peccasset ad
 filios transiturum. Sic in proposito primo
 parenti in sui prima institutione, diuinitus
 collatum donum originalis iustitie inquan
 tum erat principium humane nature: que
 tota in ipso erat: ut videlicet ab eo per semi
 nale propagationem derivaret in posteros
 Hoc autem donum gratis acceptum, postmodum

homo per liberum arbitrium peccans an-
sit eo tenore. et ea ditione qua sibi datus fue-
rat. scilicet pro se: et pro omni sua posterita-
te. Et ideo priuatio domini originalis iustitie
debite. totam eius posteritatem consequit.
que habet rationem culpe propter volunta-
tem primi parentis: qui cum potuisset tales
iustitiam sine omni difficultate semper ser-
uare. eam sponte deseruit. Et quia beata vir-
go maria. et omnes alij homines. excepto
christo. fuerunt in adam: ut ab ipso natura-
liter. et seminaliter propagandi: ideo sicut
potuit beate virgini. et omnibus alijs. ex-
cepto christo. predictum originalis iustitie
donum seruare: ita sponte delinquendo il-
lis iustitiam originalem perdidit. et ob hoc
cum priuatione originalis iustitie concipi-
untur. et debito adeo astricti in vtero matris
nasci dicuntur. Et ex quibus clare patet quid
importet hoc quod dicimus. beatam virgi-
nem fuisse conceptam in peccato originali.
per quod nihil aliud intelligimus. nisi quod qua-
do anima rationalis ei infusa fuit. carnis in-
stitia originali. que sibi debebatur. si adam
non peccasset. Sed quia sponte ipse deliquit.
eam sibi. et beate virgini. et omnibus alijs
ab ipso seminaliter propagandis abstulit: sicut
sancti asseruere doctores.

Et incipiunt auctoritates sanctorum doctorum.

Quia dominus **PETRUS**
Lombardus. episcopus pari-
siensis doctor egregius. **Ad-**
rimus diuinorum eloquiorum
persecutor extitit: Et vcluti
apis argumentosa. Omni-
um illustrum doctorum antiquorum Senten-
tias atque flores in vniuersum volumen com-
pendiose redegit. et ob hoc. **Magister** sen-
tentiarum est appellatus. ideo eius testi-
monium **Primum** loco adducere decreui.
Ut ipse nobis referat. Quia de **Conceptio-**
ne beate virginis. **SANCTI** Docto-
res secundum **FIDEM** catholicam tene-
re posteros docuerunt. **Hic** igitur. in
t. iij. senten. di. iij. q. prima: tale de christo et
de matre eius per testimonium. Sic dices.

Et **Magister** Sententiarum.

SANE credi oportet iux-
Sanctorum attestationis co-
uenientiam. Ipsas carnes fi-
lij dei. antequam conciperetur:
peccato fuisse obnoxiam in
maria. Sicut reliqua virginis
caro. Sed postmodum spiritus sancti ope-
ratione superueniente. ita mundatam fuis-
se: ut ab omni peccati contagione. immunis
viretur dei verbo. **Pena** tantum: non ne-
cessitate: Sed voluntate assumentis rema-
nente. **MARIAM** quoque totam. spiri-
tus sanctus in eam veniens. A peccato pro-
prios mundauit: et a fomite peccati liberauit:
Vel fomitem ipsum penitus euacuando:
Vel sic debilitando et extenuando: ut ei post-
modum peccandi occasio nullatenus exte-
rerit. Quod autem extunc sacra virgo ab
omni peccato immunis extiterit **Augustinus**
evidenter ostendit in libro datura. et gratia
inquirens. **Excepta** sancta virgine maria:
de qua propter honores domini nulla pro-
prios. cum de peccatis agitur habere volo que-
stionem. **Inde**. n. scimus quod ei plus gratie
sit collatum ad vincendum ex omni parte
peccatum: que illis concipere. et parere me-
ruit: quem nullus. constat habuisse peccatum:
Et modicum infra. **Quamvis** inquit caro illa
christi. cuius excellentia singularis. verbis
explicari non potest. Antequam esset verbo vni-
ta obnoxia fuerit peccato in maria: et etiam
in alijs a quibus propagatione traducta est:
Quia tamen sine ulla libidine concepta est:
Ideo caro verbi. non fuit in christo obliga-
ta peccato. Assumpsit. n. non carnem pec-
cati: Sed similitudinem carnis peccati. Ac-
cepit. n. verbum carnem peccatrici simile.
in pena et non in culpa. **Et** cetera. n. hominum
caro: peccati caro est: Sola illius non est ca-
ro peccati: quia non eum mater. concupiscen-
tia. sed gratia concepit. **Et** ideo ergo eadem sit
caro christi: que et nostra: non tamen ita fa-
cta est in vtero sicut nostra. **Est**. n. sanctifi-
cata et nata in vtero sine peccato: Nec ipse in
illa vnquam peccauit. In pena ergo et similis
carni nostre: non autem in qualitate pecca-
ti: quia pollutionem: que ex concupiscente
motu est: omnino non habuit: nec ex carna-
li delectatione concepta fuit: Nec magi-
ster sententiarum.

Auctoritates beati Augustini asserentes. beatam virginem originale peccatum contraxisse. Et i primis super psalmū. xxxiij. sic dicit.

Adam mortuus est propter peccatum. Maria. ex adam motua est propter peccatum. Caro autem domini. et maria motua est propter delenda peccata.

Item idem augustinus libro i ponosticoni contra primam blasphemiam pellagij.

Christus inquit apostolus. de peccato damnauit peccatū in carne: qz de humana videlicet carne peccatrice: carne absqz culpa suscipiens: et hanc innoxia crucifigens: peccatum quod nos damnauerat p inobedientia ade: pro nobis paciēdo damnauit.

Item idē augustinus in libro. Quando cur et quomodo deus homo capitulo. x. ait.

Sciebant sancti patres qz post primi parentis lapsum: Memo ex eius stirpe: more naturali ppagandus erat: qui se vel alios erigere valeret: nisi ille desursus veniret: qui virtute diuinitatis: de carne peccatrice: humanitatem sine peccato acciperet: cum qua homines peccato prostratos erigeret.

Item idē augustinus in eo. li. c. vi. sic dicit.

Si forte alicui per hominem puz redemptionem doium. fieri potuisse videtur: puenit: vt in telligat qz de stirpe ade: Nulli naturaliter p pari poterat. q illius delicto. non teneret obstrictus: Et ideo quilibet. tanto min⁹ vniuersali: vel propria culpa minime careret.

Item idem augustinus in secundo de baptisimo paruulorum ait. sic dicens.

Non est in filiis hominum: Nec fuit: Nec erit. q nullo vnqz peccato fuerit obstrictus aut ad iustitiam non ex peccato perueniret: excepto vno mediatore: per quē finitis peccatorum inimicitijs reconciliamur deo. Solus ergo ille etiam homo factus. manens deus: peccatum nullum vnqz habuit: nec sumpsit carnem peccati. Quauis de materna carne peccati: Quod. n. idē suscepit: illud profecto suscipiendo abundauit.

Vnde Vgo de sancto victore. pdicta auctoritate exp. nes in libro suar. suar. sic dicit.

Caro christi. Prius fuit in maria. originali obligata peccato sicut Augustinus ait: S3

operatione spiritus sancti. anteqz a dei verbo assumeretur. fuit a peccato mundata.

Item idem augustinus in. x. super genesim ad litteram dicit.

Quid in coinquinatus illo vtero virginis: cuius caro. et si de peccati propagatione venit: non tamen de peccati propagatione concepit: vt ne in ipsum quidem corpus christi ea lex fuerit. que in membris posita corporis repugna legi mentis. Item idē vbi supra. Proinde corp⁹ christi: qz uis ex carne semine assumptus sit: que de illa carnis peccati propagatione concepta fuerat: tamē quia non sic in ea conceptus fuit quomodo fuerat illa concepta: ideo ipsum non fuit caro peccati. sed similitudo carnis peccati.

Item ibi supra. Cum inquit sit in semine: et visibilis corpulentia. et inuisibilis ratio: vtrunqz currit ex adam vsqz in corpus marie: quia et ipsi eodem modo conceptus est sicut corpus aliorum. Christus autem visibilē carnis corpulentiam de maria virgine assumpsit: ratio vero conceptionis. nō a semine virili: sed longe aliter ac desuper aduenit. Vulnus autem priuationis ade p omnem carnem ab ipso seminali ratione. ppagatum transfunditur. Nec ille. Erquo arguitur sic. Peccatum ade transfunditur in omnem carnem ab ipso seminali. ratione propagatam vt dicit. secunda pars auctoritatis: sed beata virgo fuit caro ab adam. se seminali ratione propagata vt dicit pma p auctoritatis augustini. Igitur in beata virgine fuit peccatum ade transfusum.

Auctoritates beati Ambrosij archiepiscopi Mediolanensis: beatam virginem aliquando fuisse sub peccato affirmantes. Nam in libro super: beati immaculati sic dicit.

Nemo hominum sine peccato fuit nisi solus domin⁹ iesus: Quem non cognoscentē peccatum. sacrificium fecit p nobis pater. Venit. n. domin⁹ iesus: et in carne. que peccato in matre fuerat obnoxia. militiam virtutis exerceat. Item idem. super epistolam ad rom. viij. Ad ist inquit apostolus. deus filium suum in similitudine carnis peccati: qz

cum eadem sit caro christi secundum substantiam sicut caro nostra: non tamen ita nata est in utero sicut caro nostra. Est enim sanctificata et nata in utero sine peccato, et etiam ipse in illa mundus peccauit. Ideo enim virginalis uterus electus est ad conceptum dominicum, ut in sanctitate differret caro dominica a carne nostra. Propterea ergo similis dixit, quia de eadem substantia carnis venit: sed in eadem qualitate peccati concepta non fuit. Expiata est ergo caro domini a spiritu sancto in virgine ut in tali corpore nasceretur: quale fuit corpus ade ante peccatum. Item idem super Iasay, ut allegatur ab Augustino in .i. contra Iulianum et in .i. de nup. et cocu. Dominus inquit homo mendax, et nemo sine peccato, nisi unus solus deus. Seruatum est igitur: ut ex viro et muliere per illam corporum mixtionem nemo conceptus, expers sit delicti: qui autem expers est delicti: expers est et huiusmodi conceptionis. Item idem in libro de archa noe ut allegata Augu. ii. contra Iulianum. Per unum inquit dominum Iesum, salus vetura nationibus declaratur: qui solus potuit iustus in conceptione esse: cum omnis generatio hominum erraret nisi natus ex virgine generationis obnoxio vinculo minime teneretur. Item in eodem sic ait Augu. Beatus Ambrosius: solum christum eo quod natus sit ex virgine a vinculis obnoxie generationis excepit: Ceteris omnibus ex adam sub peccati obligatione nascentibus. Item idem Ambrosius contra nouatianos. Omnes inquit homines sub peccato nascimur: et ipse noster ortus in utero est dicente David. Ecce enim, in christi autem caro damnauit peccatum quod nascendo in se non sensit, quod moriendo in alijs crucifixus: ut in carne nostra esset iustificatio per gratiam ubi erat ante collatio per culpam. Ideo Ambrosius in sermone purificationis beate virginis. Talis inquit erat a primis ducta genitoribus causa mortalium: ut originali peccato transiente per posterum: nullus penam damnationis euaderet, nisi verbum caro fieri dignaretur. De autem repararet omnium vitam suscepit omnium causas. Et ut veteris cyrographi quod solus inter

omnes non debuit, pro omnibus solvendo euacuauit. Hec Ambrosius sanctus. Auctoritates beati Hieronymi: de saluatoris singulari prerogativa. Super illud, ps. Erua a framea, sic dicit.

Docta est anima christi: que sola sine peccato fuit. Item in epistola ad Theophilum de libero arbitrio. De christo inquit scriptum est quasi proprium: et peccatum non fecit. Si autem hoc et mihi, vel alteri, commune est cum christo, quod ille habebit proprium. Item idem in .ii. libro contra Pelagium hereticum. Iustus inquit homines posse esse concedo, sine autem omni peccato, neminem posse esse affirmo. Est enim absque omni peccato esse soli christo competit. Quisq; humana creatura peccato subiaceret et indiget dei gratia. Item idem in epistola ad Laurentium episcopum. Laustus inquit torcular calcavit solus: quia ipse solus est qui peccatum non habuit, et per suam misericordiam peccatum mundi abstulit. Item idem Helicidum. Peccauimus inquit omnes et nemo est mundus a peccato nisi christus qui peccatum nullum habuit. Hec Hieronymus.

Sanctus Gregorius papa .xi. moralium circa finem sic dicit.

Solus enim christus in carne sua mundus a peccato extitit: qui huc per carnalem delectationem non venit. Item idem in .ix. mora. c. vij. Dei inquit filius per incarnationem redeptor humani generis factus: solus iustus in hominibus apparuit: et ad penam culpe, solus sine culpa peruenit. Item xvij. li. c. xxxv. Nos quippe et si sancti estimur: non tamen sancti concipimur, quia nature corruptibilis conditione cōstringimur ut cum prophetam dicamus. Ecce enim in initibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea. Ille autem solus veraciter sanctus est natus: qui ut ipsam nature corruptibilis conditionem vinceret ex comitio carnalis copule non est conceptus. Item idem super Ezechiel. omelia. vij. Quid inquit liborum noie, nisi proptago mortalitatis exprimitur: De lumbis enim abiae virgo maria exiit in cuius utero virginis patris per spiritum sanctum incarnari est dignatus. Hec Gregorius. Nota quod per progationem mortalitatis, intelligit Gregorius origina-

le peccati. Vnde in .xxv. moralium. c. pmo sic dicit. Quia de mortalitatis propagine nascimur radicis amaritudinem quasi in virgulo tenemus. Et Augustinus super Joannem. Christus inquit non est in iniquitate conceptus: quia non de mortalitatis propagine venit. Et contra faustum. Caro inquit christi non erat caro peccati: quia non de radice mortalitatis ex maria per masculum venit. Nec ille. Ex quibus patet quod ratio quare aliquis concipitur in peccato originali est. quia venit ex propagine mortalitatis. Cum igitur secundum Gregorium. Beata virgo ex propagine mortalitatis venerit. Ergo in peccato originali concepta fuit.

Dicta querendum sanctorum: qui tenent beatam virginem conceptam fuisse in originali peccato: quos recitat Augustinus in pmo et secundo. Iulianum. Et i primis. Sanctus Hieronymus lugdunensis episcopus in li. contra hereses sic dicit ut recitat Augustinus in primo contra iulianum.

Peccato prohibeantur astricti est moti totus genus humanum. et plaga serpentis omnes homines sunt vulnerati: sed per crucem christi. qui solus sine peccato venit in similitudine carnis peccati et omnia traxit ad se et vivificavit mortuos et ab antiqua plaga serpentis sanavit in carne peccati.

Sanctus Eyprianus in epistola de baptizandis paruulis sic dicit.

Omnes paruuli ab adam carnaliter propagati: contagiis mortis antequam prima natiuitate contrahant.

Sanctus Olimpius hispanus episcopus in quodam sermone dicit.

Initium transgressionis prohibeantur astricti est a deo in germine sparsum: ut omnes ex parte christi cum peccato nascamur.

Sanctus Gregorius episcopus nissenus in libro contra novatianum sic dicit.

Dei verbum carnem assumens. nos a labe peccati quo ex gustu prime transgressio nis contraximus purgavit atque mundavit. Quia sicut in adam omnes mortui sumus ita et in christo omnes vivificamur. Veneremur igitur natiuitate christi. per quam terrene natiuitatis vinculis liberamur. et a

sine natiuitatis macula purgamur. Quia omnes in iniquitatibus concipimur. et in peccatis genuerunt nos matre nostre.

Sanctus Basilus cesariensis episcopus in libro contra manicheos sic dicit.

Nos omnes egritudine peccati sumus. quoniam cum a ligno prohibito ieiunare noluit: et propter hoc medico indigemus qui non est opus sanis sed egrotantibus.

Sanctus Ioannes chrysostomus episcopus constantinopolitanus in omelia ad olimpiam sic dicit.

Quomodo ad peccatum illud grave peccatum omne generum humanum ab ipso semine propagatum in corde dicitur: propter quod et eos qui inmortales esse poterant fecit esse mortales. Item idem super Joannem. Admiranda est certe christi singularis excellentia: quia nullus hominum veraciter dicere potuit: quis ex vobis arguet me de peccato. nisi solus ipse qui peccatum non fecit.

Sanctus Hilarius pictavenensis episcopus in libro de trinitate sic dicit.

Omnis caro: excepta illa que sine peccato venit: in similitudine carnis peccati. Sub peccati origie. et sub peccati lege nata est.

Postquam igitur Augustinus adduxit dicta predictorum sanctorum: statim subiungit in primo et .ij. Iulianum dicentem sic.

Una est omnium catholicorum firma fides: qui per unum hominem peccatum intrasse in mundum in quo omnes peccaverunt uno corde credunt: uno ore fatentur et vestras novitias presumptiones catholica antiquitate subvertunt. propter quam catholicam veritatem sancti: ac beatissimi sacerdotes: Hieronymus: Eyprianus: Kelsitius: Olimpius: Hilarius: Ambrosius: Gregorius: Innocentius: Ioannes: Basilus: quibus: vultis: nolitis: addo Hieronymum presbyterum. Ut eos obmittam qui nondum dormierunt adversus nos proferunt de omnium hominum peccato originali obnoxia successionem sequentiam. Vnde nemo excipit nisi solus ille: quem sine lege peccati videri cepit. Nec Augustinus.

Sanctus eusebius episcopus emissenus in sermone natiuitatis domini: qui sic incipit: **M**osis: loquē. ad beatā virginem. sic dicit. **I**nitiatio: omnium rerum. abste initiat: et sanguinem pro mundi vita fundendam. de corpore tuo accepit: ac de te assumpsit. unde etiam pro te soluat. **A** peccati enim originalis neru: **N**ullus immunis extitit: **N**ec etiam ipsa genitrix redemptoris. **S**olus enim christus licet de debitrice nascatur legibus veteris debito non tenetur. **h**ec ille.

Sanctus athanasius episcopus alexandri/nus. super lucam sic dicit.

Christus enim singulariter sanctus erat. et hoc ab alijs sanctis in sanctitate dissimilis: quia sanctitatem simul cum natura suscepit. **h**ec ille.

Ignecius super iohannem sic dicit.

Habet homo christus iesus in humano genere magnam fiduciam: cum nullus hominum veraciter dicere possit. **Q**uis ex vobis arguet me de peccato nisi dominus non flet: qui peccatum nullum habuit. **I**tem idem super leuitico omelia. vij. **O**mnis inquit qui ingreditur hunc mundum. ex hoc ipso quod in vulua matris positus. materiam corporis ab origine paterni seminis sumit: **I**n patre. et matre contaminatus dici potest: quia nemo mundus aorde. nec si vnus dici fuerit vita eius. **O**mnis ergo homo in patre. et matre pollutus est. **S**olus autem dominus noster iesus christus. in hac generationem mundus ingressus est: quia ipse solus peccatum nesciuit. **h**ec ille.

Joannes cassianus in colatione penultia ab/batis theone sic dicens.

Quomodo illud accipietur. quod cum apostolus in similitudine carnis peccati venisse commemorat: si etiam nos nulla peccati labe pollutam habere possumus carnem? **N**am et hoc de illo. qui solus est absque peccato tamquam singulare memoratur. **A**distit deus filium suum in similitudine carnis peccati: quia videlicet veram carnem suscipiens. non ipsum peccatum in ea: sed similitudinem peccati suscepisse credendus est. **I**n hoc igitur ille homo qui natus est ex virgine magna a cunctis. qui ex vtriusque seruis commixtione p

ducuntur distantia segregatur: quia cum nos omnes. non similitudinem. sed veritatem peccati in carne gestemus: ille non veritate: sed similitudinem peccati in vere carnis assumptione suscepit.

Beatus remigius archiepiscopus remensis super psalmum. **D**eus deus meus respice in me. sic dicit.

Beata virgo maria fuit ab omni macula peccati mundata: ita ut ex ea conciperetur sine peccato homo christus iesus. **S**icut enim peccatum originale ad nos venit statim in ipsa conceptione: ita et in principio conceptionis diuinitas verbi est vnita homini illi. propter quod mundus ab omni peccato conceptus est. **h**ec ille.

Beatus maximus episcopus in sermone assumptionis beate virginis. sic dicit.

Beata virgo gloriosa fuit in vtero matris sanctificata: et ab omni contagio originali culpe antequam nasceretur. per spiritum sanctum mundata.

Beatus ac venerabilis beda presbyter. ac monachus in omelia octauae epiphanie sic dicit.

Ecce inquit agnus dei: quasi dicat: **E**cce agnus innocens: et ab omni peccato immunis: utpote: qui de carne peccatrice. nullam traxit maculam culpe. **I**tem idem super lucam. c. i. **N**os inquit et si sancti efficiamur non tamē sancti concipimur: quia ipsa nature corruptibilis conditione constringimur. ut cum propheta gementis singuli dicamus: **E**cce enim in iniquitatibus conceptus sum et cetera: **I**lle solus veraciter sanctus natus est: qui ex commixtione carnalis copule conceptus non est. **I**tem idem. in omelia super missus est. et ponitur in glosa ordinaria: dicit: **S**piritus sanctus superueniens in virginem: mentem eius ab omni vitio rum orde castificauit: et ab omni estu carnalis concupiscentie cor eius temperauit atque mundauit.

Beatus cesarius episcopus arelatensis in quodam sermone sic dicit.

Illud scire et intelligere debemus quod ante aduentum saluatoris nostri diabolus regnabat in mundo: et omnes populi

peccatores et iusti exeuntes de corpore i in /
fernum descēdebant propter originale pec /
catum quod omnes de adā trahimus. Sz
quia vidit deus q totus mundus perierat
misertus est generi humano. et misit filius
suum. natum ex muliere. factum sub lege.
vt eos qui sub lege erant redimeret: et im /
maculato sanguine suo nos a peccato libe /
raret

Beatus isidorus episcopus ispalensis. i pri /
mo. li. sententiarum suarum. c. xij. et. xiiij.
si c dicit.

Ex primo enim homine est in omnes filios
eius culpa propagata. Sicut enim ex pma
peccaricatione per illum mors: ita et peccatū
i omnes homines originali trāsit. Et post
paucā. Christus iquit in forma serui domi /
nus est omnium hominum propter sue cō /
ceptionis excellētiā: quia et si suscepit car /
nem. non tamen ex carnis libidinosa con /
tagione. Quz enim laceremus omnes sub /
reatu culpe. venit medicus et vulnus no /
strum patescit atqz curauit. Item idem
in quodam sermone natiuitatis dñi. Qd i /
quit pñmus parens cecidit. et in omnes po /
steritatem suam peccati radicem trāsfudit.
ideo dei fili⁹ assumptus purissimā naturā
sine peccato. suscipiens quod non erat. vt
liberaret quod fecerat.

Beatus anselmus archiepiscopus cantuarē /
sis in libro. Cur deus homo sic dicit. libro
ij. c. xv.

Nam licet ipsa christi conceptio munda sit.
et absqz carnalis delectationis peccato. Vir /
go tamen ipsa vnde assumptus est in im /
punitatibus concepta est: et in peccatis concepit
eam mater eius. Et cū originali peccato
nata est. Item idem i eodem. Virgo in /
quit illa de qua homo ille assumptus ē: de
illis est. qui ante natiuitatem eius per eam
mūdati sunt a peccatis. Et in ipsa eius mū /
dita. de illa assumptus est. Item idem i
suis meditationibus. loquens ad deū. Ani /
mā inquit gloriose virginis marie. In ma /
cula culpe originis creasti: sed consequen /
ter eam a pñmaria labe purgasti. et in ami /
ctu mundicie decorasti: et in sanctuatis puri /
tate postea confirmasti. Idem anselmus
secundo. li. cur. de. homo. c. xvi. Omnes
inquit homines ex adam propagati pecca /

uerunt excepto christo. qui solus innocens
fuit et nos a peccato redemit. Item in eo /
dem. c. xvij. Peccatum inquit originale a
pñmis parentibus in omnes homines p /
pter christum transfunditur. Item idem
anselmus. de conceptu originali. c. ij. So /
lus virginis filius sine peccato natus est i
vtero matris. Item in eodem. c. xvij.
Nullus iquit ab adam naturaliter nasci po /
test sine peccato. ad quod sequitur damna /
tio. quia omnes filios ade. excepto virgi /
nis filio. peccatores. et filios ire. apostolus
in suis scriptis pronunciat. Item in eo /
dem. c. xij. Licet inquit christus carnes de
massa peccatrice assumpserit: nihil tamē de
peccato masse peccatricis accepit. Item
idem. c. xij. Quauis inquit. iohannes ba /
ptista et alij qui de sterilibus parentibus. et
in quibus presenectute. natura generādi iā
erat einoxia per miraculum sint cōcepti: qz
tamen per naturalem propagationem datā
ade sunt seminaliter generati: nequaquam
possunt. aut debent christo in conceptionis
miraculo assimilari: Vt ab originalis pec /
cati vinculo absoluti possint ostēdi. Itē
idem. c. xvij. Decebat. vt illius hominis
conceptio de matre purissima fieret: Mem /
pe decens erat. vt ea puritate niteret. qua
maior sub deo nequit itelligi. Qualiter au /
tem virgo eadem per fidem. ante christi cō /
ceptionem mūdada sit: dixi. vbi aliam ra /
tionem de eo. de quo hic agitur reddidi.

Itē anselmus.

Sanctus Bernardus abbas. in epistola ad
lugdunenses dicit sic.

Si beata virgo ante conceptum minime san /
ctificari potuit qm non erat: sed nec in ipso
conceptu propter peccatum quod erat. Re /
stat vt post conceptum in vtero iam existēs
sanctificationem accepisse credatur: que ex /
cluso peccato. sanctam fecerit natiuitatē. nō
autē pceptionem. Quāobrem et si qbusdā
vel paucis filioz hoīum datum sit cū sancti /
tate nasci: nulli itā donatū est cū sanctitate cō /
cepti. vt vni sane sancti seruaretur prerogati /
ua pceptus: q oēs sanctificaret: solusqz abs /
qz peccato veniens. purgationē faceret pec /
catoz. Solus itaqz dñs est de spiritu san /
cto pceptus. q solus et in pceptione sanct⁹:
quo excepto. de ceteris: vnūuersos ex adā

natos peccatum respicit: quod vnus humi-
liter conficitur dicens. Ecce. n. in iniquita-
tibus conceptus sum: et cetera. Quia hec ua-
se habeant: que nam erit ratio festiue con-
ceptionis. Quo pacto inq̃ aut sanctus asse-
retur conceptus. qui de spiritu sancto non
est. ne dicam qui de peccato est: aut festus
habebitur qui minime sanctus est. Liben-
ter virgo regia hoc honore carebit: quo. vlt
peccatum honorari: vel falsa induci videt
sanctitas. Item in sermone assumptionis
beate vir. Beata inquit mariam omni-
modis constat ad originali peccato sola dei
gratia. priusq̃ nasceretur fuisse mundatā.

Item idē bernar. in alio sermone assump-
tionis. Beata inquit virgo hac singulari
prerogatiua in concipiendo refulget: quia
filium non in iniquitate quemadmodū ce-
tere omnes: sed superueniente spiritu san-
cto. sola de sanctificatione concepit. Itē
in sermone iohannis baptiste. Quicunq̃
de massa preuaricatrice mundum ingredi-
mur: pestem originalis peccati nobiscū tra-
himus. Solus ille qui peccatum non fecit
excipitur. quem virginalis aluus: ignoran-
te viro terris effudit. Nec. Sanctus ber-
nardus abbas.

Beatus hildephonus episcopus toleran.
in libro d. virginitate beate marie. sic dicit.
Sancta virgo. nisi i. vitro miris sanctificata
fuisset. minime eius natiuitas colenda es-
set. Nunc autem quia auctoritate totius ec-
clesie celebratur. constat illam. scilicet nati-
uitatem ab omni originali peccato immunem
esse. Nullis ergo postq̃ nata est beata vir-
go delictis subiactū. nec origiale peccatū. iā
in utero sanctifica a nascēdo contraxit. i. se-
cum traxit. Nec ille. Licet aduersarij alle-
gent eam pro se. que tamen est contra se.

C Pontifices romani affirmantes beatam
virginē in originali peccato pceptas fuisse.

Beatus innocētiū primus. qui in conci-
lio numidie celebrato condemnauit pelagi-
um et celestini negantes originale peccatū.
in epistola sic dicit: vt augustinus dicit. in
primo et. ij. contra iulianum.

Omnes homines ab adam carnaliter gene-
rati trahunt originale peccatum. a quo nisi

per christi gratiam purgentur atq̃ liberen-
tur: damnationem consequuntur eternam.
Non. n. imago dei in paruulis tam graui
supplio puniretur: vt vita priuarentur. ni-
si a parentibus. originale peccatū traherē.
Memo. n. excipitur: nisi ille: quem sine le-
ge peccati virgo concepit.

Idem tenet Beatus Zosimus papa. qui suc-
cessit innocentio et damnauit et pelagium.
iquadam epistola directa. ad quoddam cō-
cilium in affrica celebratū vt recitat Augu-
stinus in epistola adoptatū. de origine aie.
Sumus inq̃ christi sanguine liberati: Mul-
lus. n. nisi qui peccati feruus est liber effici-
tur. Nec redemptus dici pōt. nisi q. vere p
peccatū fuit ante captiuus. sicut scriptū est.
Si filius vos liberauit: vere liberi eritis.

¶ Per ipm renascimur spirituali. ¶ Per ipm
crucifigimur mūdo: Ip̃suis morte mortuus
ab adā oib⁹ nobis itroducte atq̃ trāsmisse
vniuersē aie. illud ppagine tractum cyro-
graphū rūp̃it: Nec vllus d. i. natoz ē.
q. anteq̃ p. x. p̃i grām liberet. ¶ Peccato non
teneat obnoxi. Subiungit statim Augusti-
nus: In his. n. verbis apostolice sedis. tā
antiqua. atq̃ fundata. certa et clara ē catho-
lica fides. vt nephas sit de illa dubitari xp̃ia
no. Sola igit xp̃i morte: Non vnus: aut
aliquarum: sed vniuersē aie: illud ppagi-
ne tractū mortis cyrographū rūp̃edū est.

Idē t̃ bonifatius p̃mus in concilio mileui-
tano: eius auctoritate celebrato: cui interfu-
it Augustinus: Et quidam anselmus eccle-
sie legat⁹. Et habet. d. cō. di. iij. c. placuit.

¶ Placuit oib⁹ epis. q. fuerūt i. hac sancta sy-
nodo p̃stutere ea q. in p̃nti concilio definita
sunt: ¶ Sumū ē vt q̃cuq̃ dixerit p̃mū boiez
adā. ita mortale creatū: vt siue peccaret. siue
non peccaret moreretur. hoc ē de corpore eri-
ret. nō merito peccati. s. necessitate nature.
Anathema sit: Anathē. n. dicim⁹ penā suis
se peccati: ¶ Placuit et vt q̃cuq̃ dicit par-
uulos. nihil ab adā trahere originalis pec-
cati. Anathema sit. Añ nō alter. itelligen-
dū ē: qd ait apostolus. ¶ Per vñū boiez pec-
catū intrauit imūdi: et p. peccatū mors. et ita
in oēs p̃trāsijt: i. quo oēs peccauerunt: nisi
quēadmodū eccl̃ia vbiq̃ diffusa semp̃ itel-
lexit. ¶ Per hanc. n. regulam fidei. enā par-
uuli. q. nihil peccatorū in semetipsis adhuc

committere potuerunt: ideo in remissione peccatorum baptizant: ut in eis. regeneratio commutetur quod carnali generatione traxerunt. Quis ergo. n. ex concupiscentia generatur: regenerari spiritualiter habet oportet: ut non solum ad regnum dei perducatur. sed. ut etiam a peccati damnatione mundetur ac liberetur.

Idem tenet. Beatus innocentius. papa secundus. qui fuit temporibus beati bernardi. in sermone assumptionis beate virginis. sic dicens. Eua siquidem fuit sine culpa producta: sed filios produxit in culpa: Virgo autem gloriosa fuit quidem in culpa producta: sed filium sine culpa produxit.

Idem tenet Beatus innocentius papa tertius. in sermone purificationis beate virginis. sic dicens.

Spiritus. n. sanctus fuit quando in virgine venerat: qui in utero matris etiam ex originali peccato mundavit. Sed postea supervenit ei. ut carnem ei. a fomite peccati liberaret: quatinus ceteri sine ruga. prorsus et macula. Et nota quod iste fuit vita et sapientia clarissimus: composuit. n. multas decretales: et multa opera edidit.

Idem tenet Beatus honorius tertius: quod confirmavit ordinem predicatorum: et postea minorum in sermone purificationis: exponens illud psalmi. Sanctificavit tabernaculum.

Hoc inquit tabernaculum. i. beatam virginem altissimus sanctificavit: quod etiam in utero matris ab originali peccato mundavit. Hanc. n. habuit beata virgo prerogativam: quod non solum fuit a peccato mundata: sed etiam fuit postmodum in conceptione filii a fomite peccati liberata. Ita quod postea peccare non potuit.

Ita idem in sermone assumptionis: Adacula inquit peccati originalis quod anima contrahit in unione ad carnem seminalem: propagatur: quod ex speciali privilegio in utero matris fuerat mudati ante natiuitatem: ut Hieronimus: Ioannes baptista: et Beata virgo. Licet de ipsa non habetur expressum.

Idem tenet. Clemens quintus in concilio vianensi: ut habetur in clemente. de summa trinitate. c. c. fidei. ubi dicit.

In assumpta natura dei verbum pro omnium operanda salute: non solum affigi cruci. sed et in ca. moxi voluit.

Idem tenet Beatus innocentius papa quintus in. iij. sententia. di. iij. q. p. ar. p. sic dicens.

Beata virgo fuit in utero matris sanctificata: Non ante animationem: quia tunc gratie capax non erat: Nec etiam in ipsa animatione: Quia tunc originale peccatum non contraxisset: et sic non egressisset uniuersali christi redemptione. Quod non est dicendum.

Sed pie credendum est. quod cito post animationem: vel ipsa die vel hora: non tamen ipso momento a peccato fuerit per gratiam mundata et sanctificata. Ita ad. ij. argu. Puritas igitur beatę virginis. fuit sub christo deo. Si autem peccatum originale non contraxisset: fuisset equalis puritatis cum christo: quod non est dicendum.

Ita idem ubi supra. q. ij. ar. p. Cum inquit beatam virginem sit media inter sanctum sanctorum: et omnes alios sanctos: decuit ut haberet medium gradum sanctificationis: Cum ergo christus fuerit semper liber ab omni peccato: et repertiunt aliqui sancti. quod semper fuerunt liberi a peccato mortali: non autem a peccato veniali: et originali: Decuit ut virgo habuerit quidem originale peccatum: sed nunquam peccatum actuale commiserit. Hec ille.

Idem tenet Beatus clemens papa. vi. vir eruditissimus. in sermone. Erunt signa in sole et luna. ubi sic dicit.

Videtur mihi. quod de conceptione beate virginis non debeat fieri festum. Primo auctoritate Bernardi: qui in epistola ad ludovicenses grauius reprehendit eos quod hoc festum celebrabant: Secundo quia festi celebratio non est nisi in reuerentia sanctitatis eius. de quo celebratur: Conceptio autem virginis non fuit sancta quia fuit in originali peccato concepta ut patet per multas auctoritates sanctorum: Ideo non est sub festiuitate celebranda. Dico enim hoc vnum verum esse et clarum: quod beata virgo contraxit in sui conceptione originale peccatum: Causa autem et ratio est: quia fuit ex libidine per concubitum viri et mulieris concepta: Et ideo peccatum originale in sui conceptione contraxit: quod non habuit filius: qui non ex virili semine. sed mystico spiramine conceptus est: Et ideo non habere peccatum: est solius christi singulare privilegium.

Beata igitur virgo fuit sub peccato originali per modicam morulam. et statim postea fuit sanctificata. Hec ille.

Idem tenet bonifatius. iij. in privilegio visitationis beate virginis: ubi sic dicit.

Benignitas conditoris. humanam creatu-
ram colapsam fore primum parentis lapsu co-
siderans: ut eam a mortis neribus libera-
ret: voluit verbum suum carnem nostre mor-
talitatis assumere: ut tandem mortem no-
stram moriendo destrueret: et damnationis
sententiam simul et maculam quam per rea-
tum primum hominis in ueris generis hu-
mani posteritas incurrisset noscebatur. de-
mum bonitate aboleret. Quapropter de stir-
pe dauid elegit virginem. in cuius utero mi-
stico spiramine. verbum ipsum carnem su-
sciperet. locumque ad sui conceptionem ele-
git in nazareth. in quo sumptissimus nostre
redemptionis exordia. Ibique primus dies
nostre sanctificationis illuxit: qui nobis de
salute spem intulit.

Idem tenet dominus eugenius papa. iij. in
concilio florentie celebrato: in quo sedatus
est scisma: quod annis octingentis durane-
rat: quo videlicet tres generales nationes
ab ecclesia romana precise fuerant pluribus
erroribus inuolute. Videlicet grecorum.
armeniorum. et iacobinorum: quibus sigil-
latum per sacrum concilium data sunt certa
decreta: que de necessitate salutis credere te-
nerentur. Inter decreta autem que iacobi-
nis. qui sub patriarcha alexandrino degunt:
per ipsum papam. sacro approbante concilio
tradita sunt. istud tale habetur sub hac
forma.

Firmiter credit. proficitur. et docet sacrosan-
cta romana ecclesia. Meminem unquam ex ui-
ro. feminamque conceptum a diaboli domina-
tu fuisse liberatum. nisi per fidem media-
toris dei et hominum iesu christi domini no-
stri: qui sine peccato. conceptus: natus: et
mortuus. Humani generis peccata delenda.
solus sua morte prostrauit: et regni cele-
stis introitum. quod primus homo pecca-
to proprio. **CVM OMNI** sua succes-
sione perdiderat referuauit. Nec ille.

Edicta doctorum peritissimorum in rure.
Qui tenent beatam virginem fuisse conce-
ptam in originali peccato.

Dominus iohannes theotonicus antiquus
glosator decreti super. c. pronuntiandum. de
consecr. di. iij. sic dicit.

De festo conceptionis beate virginis. nihil
hic dicitur: quia celebrandum non est: Quia
in originali peccato concepta est sicut et cete-
ri sancti excepta persona christi.

Idem tenet bartholomeus brixienensis. super
eodem capitulo sic dicens.

Istius conceptionis beate virginis celebra-
dum non est. Quia fuit in originali peccato
concepta.

Idem tenet dominus hugo episcopus ferra-
riensis. super. c. firmissime. de consecr. di.
iij. sic dicens.

Due sunt natiuitates. Videlicet in utero. et
extra uterum. In utero nasci. est animam
corpori infundi: et nasci ex utero. est in lucem
prodire. Beata igitur maria. et iohannes ba-
ptista. et hieremias fuerunt cum originali
peccato nati in utero. Unde beate marie con-
ceptio non debet celebrari. Quia in peccato
concepta est. Sed postmodum fuit sibi
dimissum peccatum originale. et sanctifica-
ta fuit in utero unde natiuitas eius celebratur.

Idem tenet do. laurentius antiquus glosa-
tor. super. c. per baptismum. de consecr. di. iij.
sic dicens.

Natiuitas beate virginis in utero non cele-
bratur: quia in peccato originali concepta
fuit: Sed bene natiuitas eius ex utero colli-
tur. Idem dicit super. c. pronuntiandum.
de consecr. di. iij.

Idem tenet dominus bernardus papicis.
super. c. pronuntiandum sic dicens.

Conceptio beate virginis non est celebra-
da. quia in peccato originali concepta fuit si-
cut ceteri. Excepta unica persona christi.

Idem tenet do. magister raymundus compila-
tor decretalium penitentiarius. domini
gregorii. ix. in primo sue summe libro. ti.
de feriis sic dicens.

Non enim hic fit mentio de festo concep-
tionis beate virginis. quia non debet celebra-
ri eo quod in peccato concepta fuit sicut ceteri
homines. excepta unica persona christi. qui
non ex virili semine. sed in mistico spirami-
ne concepta est.

Idem tenet dominus hostiensis cardinalis in
summa sua titulo. de pe. et re. paraso. quis
debet confiteri. Vbi dicit.

Sine peccato originali nullus conceptus est
de semine viri et mulieris. Quis aliqui in

utero mris scificati legant. Et hieremias.
Joanes baptista. et gloriosa virgo maria.
Idē tenet dñs gulielm⁹ durantis. in. ij. pte
speculi. ti. de feriis sic dicēs.

Dñs festiuitates virginis gl'iose sūt celebrā
de. Nō dico de festo pceptiōis qđ celebrā
dū nō ē. Quia pcepta fuit in pctō originali.
h in mltis locis ex deuotione celebrat. nec ta
lem deuotionē improbo.

Idē tenet do. Joanes cōpilator sume ca
nonice. q̄ incipit. Qui iuste iudicat. sup. c.
firmissime sic dicēs.

Beata virgo nata est in utero mris cum pctō
originali. qđ tñ credim⁹. ei postmodū fuit
se dimissū. vñ ei⁹ cōceptio nō celebrat ge
neralr sed natiuitas.

Idem tenet auctor speculi. qđ dicit. Sūma
sumarū. ti. de feriis. q. viij. sic dicēs.

Festū pceptiōis bñe virginis nō ē celebrādus
sicut in multis regiōibus fit vt dicit glosa
decreti. de p̄se. di. iij. c. i. Et hoc id. quia i
pctō pcepta fuit. Et nota q̄ iste nō fuit gu
lielm⁹. s; al⁹ cui⁹ nomē ignoratur.

Idem tenet auctor opis solēnuissimi sup. to
to decreto. qđ incipit. Ad decorē sp̄se. sic di
cens sup. c. p̄nuiciādū.

Festum conceptionis non est celebrandus.
Quia fuit pcepta in peccato originali. Et
super. c. firmissime. Beata inquit virgo et
ioannes baptista fuerunt cum peccato ori
ginali nati in utero. Vnde bñe marie cō
ceptio nō debet celebrari: s; q̄ fuit i utero
scificata. ei⁹ natiuitas celebrat.

Idem tenet dñs ioannes andree doctor bo
noniēsis clarissim⁹ in. ij. pte nouelle. ti. de
ferijs sup. c. p̄quest⁹ et de feriis sic dicēs.

Quatuor sunt festiuitates virginis marie.
vz. annūtiatio in vere. Assumptio in esta
te. Natiuitas in autūno. Et purificatio in
bieme. Festū autem passiue conceptionis
eius hic non includitur licet in multis lo
cis celebratur ex deuotione non improban
da vt dī i spe. eo. ti. Tu tñ dicās pceptiōez
illā q̄ fuit ex hūano semine nō ēē venerādā.
Et hoc ē tenēdū. Quia fuit pcepta i pctō
originali. vt no. de p̄se. di. iij. c. p. Post
cōceptionē vō fuit imediate sanctificata. et
ob hoc colit ecclesia eius natiuitatē.

Idē tenet do. Joanes de calderinis doctor
bono. sup. c. p̄quest⁹ et de feriis. sic dicēs.

Conceptio beate virginis nō est celebrāda
Quia fuit i originali pctō pcepta sicut dicit
beatus Bernardus ad lugdunēses illos
rephēdēs q̄ p̄dictū festū celebrabāt.

Idem tenet do. galuane⁹ doctor bononiēsis
sup. c. p̄quest⁹ et de feriis. sic dicēs.

Festum conceptionis bñe virginis nō ē celebrā
dū. Et hō id q̄ fuit in originali pctō cōcepta.

Idem tenet do. petr⁹ de braco doctor solē
nissim⁹ i rectorio suo. tra pceptō. sic dicēs.

Festū pceptiōis bñe marie nō v̄z celebrari
vt no. de cōse. di. iij. c. p. Et di. iij. c. p. ba
p̄simū. Et rō ē: q̄ ipsa fuit pcepta in pctō
originali. vt no. guido. de conse. di. iij. c.
firmissime.

Idem tenet do. petrus mediolanēsis i appa
ratu suo. sup. c. firmissime. de p̄se. di. iij.
sic dicēs.

Beate marie cōceptio non debet celebrari.
Quia fuit in peccato originali pcepta licet
postea fuerit sanctificata.

Idē tenet dñs gulielm⁹ metēsis ep̄s i appa
tu sup. sumā raymūdi. ti. de feriis sic dicēs.

Festum conceptionis non debet celebrari. q̄
fuit pcepta i pctō originali. Quidā tñ dicūt
q̄ festū istud cōceptiōis pot⁹ est de scifica
tione ei⁹ in vto q̄ de ei⁹ carnali pceptione.

Idē tenet dñs ioannes theotonie⁹ doctor p̄ci
p̄n⁹ i sumā p̄fessor h. p. ti. xij. c. sic dicēs.

Festū pceptionis bñe virginis nō v̄z celebrari
q̄ fuit pcepta i pctō originali.

Idem tenet do. bartholome⁹ de p̄fiss in sū
ma sua. c. de feriis sic dicēs.

Et ecclesia romana tolleret p̄suetudinē aliq̄rū
ecclesiarū festū cōceptiōis bñe virginis celebrā
tium: nō tñ pp h̄ daf itelligi q̄ i sua cōcepti
one fuerit facta. S; q̄ ignorat q̄ tpe fuerit
scificata. it celebrat i die cōceptionis pot⁹
festū sanctificatiōis ei⁹ q̄ cōceptiōis.

Idem tenet do. ioānes de turre cremata hy
span⁹ cardinalis sc̄i f̄r̄ti q̄ fuit a papa pio in
stitut⁹ p̄tor tot⁹ fidei. Adic i ope gl'iosis
simo qđ edidit sup. decretū. de cōse. di. iij.
c. firmissime sic dicit.

Beata virgo maria fuit concepta in peccato
originali: tum quia per seminalem propa
gationē ab adā descendit: tñ q̄ idiguit redē
ptione facta p xp̄s. Tū q̄ Augustin⁹. Et u
sebi⁹. Leo. et gregor⁹ papa et Anselm⁹. et
Bernardus h̄ exp̄sse dicūt: Tū ē q̄ q̄plu

rimi z fere oēs doctores excellēssimi. tuz
in theologia. q̄s in iure. Quos nos collegi
mus vsqz ad numerū cētenariū hoc tenēt.
Quorū sententias z loca annotauim⁹ in li
bro. quē fecim⁹ de v̄itate cōceptiōis. i m
noribus cōstituti basilice. pū ibi sacrū cele
biaref cōcilū pro faciēda relatiōe pro pte
affirmatiua. nobis p p̄ces cōcilij cōmissa.
quā relatiōe lz nos obtulerim⁹ faciēdam
in publica cōgregatiōe sicut de hoc habitū
fuit publicū instrumētū. eā tñ facere nō po
tuim⁹ qz qbusdā scismaticis discordie. pa
tre diabolo p̄moxēte intentātibus in eo
dem p̄scilio plurima scādala. dñis p̄sidedē
tibus sancte memorie pape eugenij recedē
tibus. oportuit ēt z nos recedere: tū supio
rū meorū mādato: tū ne p̄nta nra videret
faucē scilij ipiorū. Nec ille.

Et nota qz abbas sp̄culus q̄ tūc erat ep̄sco
pus panormitan⁹ fuit p̄ncipalis in hoc scis
mate z maxim⁹ p̄turbator pacis z v̄nitatis
ecclesie stipēdiat⁹ a rege aragonū. cui euge
nius p̄hibuerat ne terras regni apulie in
uaderet. Et qz fratres nri videlicet p̄redi
catorū sacri ordīs illi concinabulo adherere
noluerūt. hac de causa. cōcinabulū illud: cū
felice antipapa suo determinauit brāz virgi
nē nō esse cōceptā in pctō originali. Sz qz
predicta cōgregatiō. q̄ ibi remāsit postquā
p̄sidentes dñi pape eugenij recesserunt
tanq̄ scismatica sacrilega z heretica fuit cū
synodo sua cōdēnata z excommunicata per
eūdem dñm eugenij. Ideo nihil per eos
factū hz aliqd auctoritatis. vtpote p boies
a deo auersos z hostes ecclesie sancte dei z
fabricatores mēdatorū sicut dicit idē dñs
iōānes: de p̄se. di. iij. z iō abbati nō est cre
dendū in hac parte qz fuit scismaticus z ec
clesie sancte dei inimic⁹. qz pro mercede sue
iniquitatis pileū ab infelice recepit.

Idē tenet do. laureti⁹ calcane⁹ b̄xiēsis v̄tri
usqz iuris doctor. clarissim⁹ in q̄dā libello.
quē de laudibus beate v̄gis composuit sic
dicens.

B̄tā maria f̄xit origiale pctūz d̄ facto: Nec
ab eo fuit p̄seruata. Et hāc sn̄iaz tenent
doctores sancti z oēs theologi z iuristi cla
rissimī.

¶ Auctoritates quorūdā antiquorū z claris

simorū doctorū theologorū de p̄ceptiōe bea
te virgis: qui affirmāt eā cōceptā fuisse in
originali peccato.

In primis.

Aldagi iōānes de poliacō doctor parisiensis
in. iij. quolibeto. q. iij. sic dicit.

Videf mihi. qz nō possit ab aliquo pro opi
nionē tēneri: lz pon⁹ pro heresi reputari: qz
b̄tā virgo nō f̄xerit origiale pctūm: vel qz
fuerit ab origiali pctō p̄seruata. qz b̄ est d̄
sanctā scripturā: z d̄ dicta scōz doctorū.
Augustini. Anselmi. Bernardi. z aliorū.
Qd si aliqz tāte temeritatis eēt: qz p̄sume
ret d̄ testimonia tātorū doctorū asserere b̄tāz
v̄ginēz nō f̄xisse origiale pctūz. Ecce cō
tra talē tanq̄z hereticū. nō argumētis. lz
aliter: v̄z cum igne esset procedendum.

Nec ille.

Dñs gulielmus alsiiodorensis ep̄scopus
i. iij. libro summe sue sic dicit.

Quia b̄tā v̄go maria fuit i lūbis abrae fm
rōnez semialem: z ab eo descēdit p actū cō
cupiscentie: f̄xit in sui cōceptiōe pctūz ori
ginale. Et pp̄ b̄ mauritius ep̄s parisiensis
prohibuit ne festū p̄ceptionis ipsius parisi
us celebraretur.

Dñs p̄positiuus. doctor parisiensis anti
quus in summa sua. c. de sanctificatiōe vir
ginis. sic dicit.

B̄tā virgo contraxit in sui conceptione ori
ginale peccatū: a quo fuit in v̄tro matris
per sanctificationem mundata.

Dominus gulielmus antiquus cancellari⁹
parisiensis in summa sua sic dicit.

Abiss⁹. n. ab initio sue p̄ceptiōis assumpsit
corruptibilitatem pene sine culpa: Beata
autem virgo p̄traxit corruptibilitatem cul
pe z pene: sed post sanctificationis gra
tiam. remansit in ea tātum corruptibilitas
pene.

Aldagi stephan⁹ antiqu⁹ postillator. doctor pa
risiēsis: super ep̄istolam ad ro. z ad hebre
os. sic dicit.

Quo aīc ad corpus post peccatum ade fieri
nō potuit sine pctō originali nisi in solo cōzi
sto. p̄ter grāz tñ sanctificatiōis fuit a b̄tā
virgie in v̄tro matris culpa deleta: z po
tēta corruptio s̄dm̄us totaliter extirpata.

Dns armachan⁹ episcop⁹ hibernie. in. iij. sent. di. iij. sic dicit.

Bta virgo post animationem fuit a peccato originali per primā sanctificationem i vtero mis mūdāta: s; i cōceptiōe filij. fuit fo/mis peccat ab ea totaliter extirpat.

Mag^r richardus radulphi de hibernia. cancellarⁱ vniuersitatis cromēsis. in. li. sent. q. vij. art. ii. sic dicit.

Beatā virgo fuit concepta in peccato originali: t ab eo ante natiuitatē liberata vt re/nēt sancti: Nec hoc derogat ei⁹ dignitati: quia pariformiter derogaret eius dignitati q fuerit concepta cum libidine parentū: quod nullus dicit.

Magister garicus parisiensis. super ecclesiastes. capitulo. vij. sic dicit.

Beatā virgo t oēs alij excepto christo fuerunt in originali peccato concepti: ideo dicitur: vnum ex milibus elegi. idest christū. De mulieribus autem nullam: quia nulla sine peccato fuit.

Magister adam anglicus. doctor parisiensis. in. iij. sent. di. iij. sic dicit.

Si credendum ē dictis sanctorum: tenendū est. beatam virginem fuisse conceptam in peccato originali: Et nullus sanctorum inuenitur dixisse contrarium.

Magister odo gallicus doctor antiquus in sermone beate virginis sic dicit.

Triplex natiuitas ab ecclesia celebratur: videlicet iohannis baptiste: Beate virginis: t saluatoris nostri. Conceptio autem beate virginis nec alterius sancti nisi soli saluatoris celebrat: qm beata virgo in conceptione culpā: t penā traxit: Verūtamē fuit in vtero matris sanctificata: sed quando. ignoratur. Quod vero postea potuerit peccare venialiter credimus: Sed vtrum peccauerit nescimus: Sed in conceptiōe saluatoris. ita eam spiritus sanctus obūbrauit. vt postea peccare nō posset.

Magister goulfredus. doctor parisiensis. in quolibeto. viij. q. viij. sic dicit.

Beatā virgo non fuit sanctificata i eodē instāti i quo fuit origiale peccatū. nec in tēpo re. nec immediate sequēte illud istis. S; vt cōis opinio tenet habuit origiale peccatū p aliqđ tēpus modicū. t grā superuenien-

te in vltio instanti illius temporis fuit sanctificata.

Auctor libri qui dicit elucidarius scripture. in primo libro. sic dicit.

Peccatū ade omne genus humanum i mortē precipitauit. Christus at solus sine peccato mortem subiit: t oib⁹ predestinatis celum aperuit. Et modicū infra: Quāvis inquit christus de massa peccatrice carnem assumpsit: sine peccato tamē cōceptus est: qz sine cōcupiscētia. cū virgo cōcepit.

Magister henricus de gandano. doctor parisiensis. in. rv. quolibeto. q. xij. sic dicit.

Beatā virgo maria loquendo de conceptione perfecta: que dicitur natiuitas in vtero: contraxit in primo instāti quo fuit sic concepta originale peccatū: licet rationabiliter teneri potest. q non nisi per instans in peccato origiali steterit.

Mag^r iōānes de albailla. doctor parisiensis in sermone purificationis beate virginis sic dicit.

Bta virgo fuit ab origiali peccatō i vtero matris per sanctificationem mundata.

Magister iohannes de villa albatis in sermone assūptiōis beate virginis. sic dicit.

Beatā virgo post sui animationem. fuit p gratiam sanctificationis ab origiali peccato mundata.

Beatiss⁹ iohannes damascenus in. iij. li. sententiarum suarum sic dicit.

Spiritus sanctus superuenit in virginem purgans ipsam. et potentiam deuitatis receptuam. tribuens simul t generatiuaz. Nec ille. Vnde magister sententiarum allegans predictam auctoritatem statim subiungit. Ex hijs perspicuum fit quod ante diximus. totam virginem. spiritu sancto conceptione filij preueniente ab omni peccati labe fuisse castificatam. Idem iohannes damascenus. in sermone assumptionis beate virginis. sic dicit. Hanc virginem Mariam. pater predestinauit: vritus sanctificatus spiritus sancti obumbravit purgavit: t sanctificauit: tu autem dei patris verbis corpus t animam sine peccato ex ea assumpsisti: t toti humano generi redemptionem conferens factu mediator dei t hominum inimicitiam

diffoluisti erroneū reuocasti: obsecratū illū
minasti: peccatisq; oppressū: consorte tue
glorie reddidisti.

Beat⁹ andreas eps hierosolymitan⁹. i. quo
dā simone natiuitatis bte vrgis. sic dicit.

Dei nāq; filius. vt humanā naturā ppin⁹
refovmaret: carnē assumpsit ex virgine: cā
purgās p. spūm sanctū a pulvere peccati.
in quo prius cōculcabatur.

Beat⁹ petr⁹ tripolitan⁹ q eplās pauli glosa
uit sup eplām. ad ro. c. v. sic dicit.

Adā post peccatū exul effect⁹: stirpē queq;
suā: quā peccādo. i. se tanq; i radice vitiaue
rat. pena mortis et dānationis obstrinxit: vt
quicqd plis ex illo et siml dānata cōiuge p
carnalē cōcupiscētiā nasceret traheret origi
nale peccatū. Sed q; ppter hoc vinculum
carnalis cōcupiscētie natus ē xps ex virgi
ne: ideo nō est ipse in iniquitate cōceptus.
nec in delictis cū mater eius in vtero aluit.

Solus enī ille infans innocēs eē potuit: q
de opere adā cōcept⁹ nō fuit. Nec ille. Et
sunt verba augustini in enche. et super ps.
Ite; idē super codē. c. Illud inquit vbi vlt
marime fides christiana cōsistit ē. vt tenca
mus q; per vnū boiez peccatum intravit in
mūdū: et ua in oēs pertrāsīt in quo omnes
peccauerūt. Et si que alia testimonio: decla
rant neminē nasci ex adā. nisi vinculo deli
cti et dānationis obstructū: neminēq; inde
liberari nisi per xpm qui solus sine peccato
venit: tā incōcuisse tenere debemus: vt scia
mus eū: qui hoc negauerit. nullo modo ad
xpi fidē pertinere. Nec ille. Et sunt ver
ba augustini. ad optatū: de origine anime.

Ide; vbi supra. c. viij. Nisi inquit deus
filiū suū in similitudine carnis peccati: et nō
in carne peccati. Letera ergo oīs hominū
caro: est caro peccati. Sola illius non ē ca
ro peccati: quē mater nō cōcupiscētia: sed
gratia cōcepit. Et sunt verba augustini.
in li. p. iulianū.

Ide super eplām. ii. ad
cor. c. v. Quēs inquit mortui sunt in pecca
tis nemine prius excepto vel originali
bus: vel et volūtate additis et pro omnib⁹
mortuis vnus mortu⁹ est vnus. idest nul
lum habēs oīno peccatū. Nec ille.

Beatus alcuinus. qui fuit magister Caroli
magni in libro sententiarū suarū sic dicit.
Quāuis caro christi traducta sit ex carne vir

ginis que per originale peccatū corrupta
erat: nō tamē xps habuit originale pecca
tū: q; eius cōceptus nō fuit celebratus car
nali cōcupiscētia. sed virtute spūs sancti.
Nō enī dicitur peccatū originale. quoniam
a carne peccato corrupta. caro trahitur cor
rupta. sic enim christus habuisset originale
peccatū. Sed ideo dicitur aliquis originale
peccatū trahere. q; eius propagatio libidio
se fit. Nec ille.

Dominus guilielmus eps ecclesie miniatē
sis. in rationali diuinorū offitiorū. in. vij.
parte. c. purifi. bte vir. sic dicit.

Quidā faciūt festū de cōceptione bte vrgis
dicētes q; sicut celebratur de morte sancto
rum nō propter mortē. sed quia recepti sūt
in eternis nuptijs: sic et de cōceptione virgi
nis celebrari pōt: nō quia sit cōcepta: q; in
peccato concepta est: sed quia concepta est
mater domini. Asserentes hoc fuisse reue
latū cuidam abbati in naufragio cōstituto:
quod tamen authenticū non est. Vnde pre
dictum festū non est approbandū: quia
concepta fuit in peccato originali. Verum
tamē licet in peccato originali cōcepta fue
rit: illud peccatū fuit ei dimissum quando
fuit in vtero sanctificata.

Dominus robertus mediolanensis eps. in
secundo libro sūme sue. sic dicit.

Beata virgo maria et Joannes baptista fue
runt in originali peccato cōcepti: s; postea
fuerunt per gratiā sanctificati.

Dominus Joānes celestib. doctor antiquus
in sūma sua de diuinis offitijs. rubrica de
assumptiōe beate virginis. s; festum inquit
cōceptiōis beate virginis. quidā aliquādo
celebrauerunt: et forte adhuc celebrāt: sed
nō est autentica illa festiuitas: imo videtur
et est prohibenda. Et hoc ideo quia beata
virgo fuit in originali peccato concepta
sicut alij.

Dominus scardus episcopus cremonēsis
in sūmma sua de offitijs. quaz appellauit:
naturale. li. viij. c. de natiuitate virginis
sic dicit.

Conceptionem beate virginis quidā ali
quando celebrauerunt: et forte adhuc cele
brant ob reuelationē quā dicūt fuisse cuidā
abbati in naufragio factam: sed non est au
tentica: ideo talis festiuitas videtur probi

bēda. q: fuit in originali peccato concepta. Dñs petrus cōmestor magi historiarū i quo dā sermone bñe vir. q. icipit: pmo tpe alle uiata fuit terra zabilon. sic dicit.

fuit. n. bñ virgo cū culpa ⁊ pena pcepta. ⁊ iō cñ? cōceptio nō ē celebrāda: s; q: fuit in vtero scificata ⁊ ab originali pctō mūdada. iō ei? natiuitas ē celebrāda. Supueniēte aut in ea grā spūs sancti. sic ab oī pctō fuit mūdada. vt credam? fomite peccati fuisse i illa penitus extinctū. Quia tñ in ea remāsit pena culpe ppter hoc dicit alleuiata ⁊ nō exonerata.

Dñs gilbert? porretan? putauorū cōps. sup boctio de duab? naturis ⁊ vna psona xpi. Nullus inquit vnquam per concupiscētiā genitus. sine originali peccato eē potuit. Quia vero xps ex virgine sine cōcupiscētia genitus est: ideo nec originali reatu: ne patiēdi necessitate tenebat. Itē in eodēz. Corpus inquit christi ex maria sumptū ē: que sicut ceteri omnes ex primorū parētūz prauaricatione pctō ex morte subiacebat. Dñs hiconēsis episcopus sup psalmos cñr ca principium sic dicit.

Plus ceteris beata virgo resplendit i hac vita rectitudine: a qua post cōceptionē iesu christi nec per veniale peccatū declinauit. Postq; enī tenebras peccati original' abiecit. sic arma lucis induta est. vt nulla parte peccati venialis nube sit obscurata. L' brius enī nūq; retrocessit: q: peccatū nullū habuit. Beata quoq; virgo post cōceptionē christi. nec ipsa veniali peccato aliquādo retrocessit. cū ceteri sancti: tñ seruo rem charitatis remittēdo: tñ venialiter peccando quandoq; retrocedant.

Dñs ricardus de scō victore in tractatu suo sup illud isaie. Ecce Agō scipiet. sic dicit. Cōstat pfecto. q. nisi beata virgo ad plenuz purgata fuisset. fructū tā sublimē facere nō potuisset. Quod dixim? dicam? apertius. Nisi ab oī vitiorū cōtagione purgata fuisset: dei filiū nō generasset.

Beatus petrus damian? cardinalis. in sermone natiuitatis beate virginis sic dicit.

Peccauit prim? homo. diabolo suadente: ⁊ tota humani generis arbor venenata est in radice. L'cidit isclix pater per gulā: ⁊ vniuersa eius progenies rea facta ē p naturā.

C Dicta doctorū clarissimorū ordinis cisterciensis qui dicunt beatam virginē fuisse in originali peccato conceptam.

Dñs anibaldus doctor parisiēsis. i. iij. scē. di. iij. sic dicit.

Beata maria nō fuit sanctificata ante infusionē aie nec instāti ifusionis: q: tūc originale peccatū cōtraxit. Aliiter enī nō fuisset redēpta. Sed pie credit q. ciuissime post infusionem anīme sanctificata fuerit.

Idem tenet do. iohannes monachus doctor parisiēsis. in. iij. sent. di. iij. sic dicēs.

Beata virgo fuit in originali peccato concepta. Sed per sanctificationem fuit ab eodē anteq; nasceretur mūdada.

Idem tenet do. oddo abbas in quadā omelia super euangelio. Stabat iuxta crucem. sic dicēs.

Stā enī virgo ex quo a peccato originali cōtracto fuit in vtero matris p sanctificationē mūdada ab omni deinceps pctō imunis remāsit. vt dicit angustinus doctor egregi?. Idē tenet magister iohānes de ceruo. in. iij. sent. di. iij. dicēs.

Stā virgo fuit in originali pctō pcepta ⁊ ab eodē anteq; nasceret p scificationē mūdada. Idem tenet magister nicolaus gallic? in postilla sup lucā. c. i. sic dicēs.

Spūs scūs superueniens in virginem. eam a fomite peccati liberauit. quāpius in vtero matris ab originali peccato mūdauerat.

Idem tenet magister guido de arbona in sermone natiuitatis bñe virgis sic dicēs.

Licet biā virgo fuerit in originali peccato cōcepta: fuit tamen ab eadem in vtero matris ante natiuitatem purgata.

Idem tenet magister nicolaus de achora in sermone natiuitatis beate virgis sic dicēs.

Beata virgo licet peccatum originale habuerit. nūq; tamen actualiter peccauit.

Idem tenet do. radulfus eiusdem cñ. in libro de vita christi sic dicēs.

Beata virgo fuit in originali peccato concepta a quo singulari quodam priuilegio fuit in vtero matris purgata. Vnde dicit augustinus q. ante conceptionem filij sanctificata fuit ⁊ a peccato mūdada.

Idem tenet do. foccus in sermone natiuitatis beate virginis sic dicēs.

Beata virgo vt suprema puritate consequere-
retur fuit purgata. Primo in vero post
animationē a peccato originali. Secundo in
cōceptione filij dei a fomite peccati. Ter-
tio in assumptione a miseria tēporali.

Idē tenet do. iacobus anglicus eiusdē of. su-
per cantica dicens.

Beata virgo fuit in vtero matris a macula
peccati originalis per sanctificationē mun-
data. et ideo fuit pulchra vt luna in eius na-
tuitate: fuit autē in cōceptione filij a fomi-
te peccati liberata. ideo fuit electa vt sol in
eius annunciatione.

Idē tenet do. iohānes eiusdē of. in libro de
laudibus beate virginis sic dicens.

Beata virgo fuit ab originali peccato in ve-
ro matris purgata vt tota munda nasceret.

Preceptum enim tūc pater spūi sancto illud
prouerbiū. rr. v. Aufer rubiginē: videli-
cet originalis peccati de argēto. idest de vir-
gine iam concepta: Et egredietur ex vtero
vas purissimum.

Idē tenet do. odo de castro rodulfi ep̄s toscu-
lan⁹ in. v. hūmōe natiuitatis dñi. sic dicens.

Beata virgo fuit ante sui natiuitatē a pctō
originali per gratiā in vtero mris mūdāta.

Vt ex ea conciperetur deus et homo sine
peccato. Idem dicit in sermone tertie domi-
nice aduentus.

Idē tenet magr petrus de parma in sermone
natiuitatis beate virginis et in sermone de
passione domini

Idē tenet magister marinus in sermone na-
tuitatis beate virginis sic dicens.

Omnes mulieres dum cōcipiūt nō sine pec-
cato cōcipiūt. Sola autem beata virgo filiū
sine peccato concepit.

Dicta sanctorū doctorū sacri ordinis fra-
trum predicatorū de materia cōceptionis bea-
te virginis.

Sac⁹ thomas de agno lūmē tot⁹ ecclesie: cu-
ius doctrina ē p vbanū papā: et innocentii
um et vniuersitatē parisiensem approbata.
in. ii. sent. di. ii. ar. i. sic dicit.

Virgo btā fuit in originali pctō cōcepta ppi
qđ scribit btūs bernardus pceptionem ipsi-
us nō ē celebrādam. Et articulo secundo.

btā virgo p primā sanctificationē. vt cō-

munitur ab oib⁹ tenet ab originali fuit mun-
data pctō: fomite cēntialiter remanētē. sed
ligato: qui post p secūdā sanctificationē fu-
it totaliter sublat⁹. Itē in. ii. pte. q. xviij.
ar. ij. Sanctificatio inquit btē virginis non
pōt intelligi ante animationē. nec istā ani-
mationē. s; post aiationē: aliter enī nō iur-
risset maculā pcti originalis: et p seque-
ns nō idigisset redēptiōe. et saluatiōe facta p
xp̄m. Qđ est incōueniēs. Itē in compē-
dio theologie. Q potuit inquit q btā virgo
cū pctō originali pperet: q ex vtriusq; se-
rus cōmitionē pcepta fuit: Similiter quia
si sine pctō fuisset pcepta. nō idigeret p xp̄s
redimi: qđ derogat dignitati eius. Item
in quolibet. vi. q. iij. ar. i. Beata inquit
virgo fuit concepta cū pctō originali: quia
fuit in adam secundum rationem seminale
et generata fuit ex cōmitione sexum sicut
ceteri: Et includitur in vniuersali. de qua
dicit apostolus in quo omnes peccauerūt.

A qua vniuersitate solus christus excipit:
qui in adam non fuit secundum seminales
rationem. Item super salutatione angeli-
ca. Beata inquit virgo fuit in peccato ori-
ginali concepta: sed nō nata: quia ab eo fu-
it in vtero matris mūdāta: Et hūi⁹ in hoc
excessit beatam virginem. q fuit sine pecca-
to conceptus.

Idem tenet sanctus vincentius eiusdē of.
predicatorum in sermone de pceptione vir-
ginis sic dicens.

btā virgo maria fuit in originali pctō pce-
pta. Sed eadē die et hora statim post anima-
tionem fuit per sanctificationem a pctō con-
trectata mūdāta. Et ideo festum hoc debet
referri ad sanctificationē et nō ad pceptionē.

Idem dicit in sermone sancte anne et nati-
uitatis beate virginis.

Idē tenet sancta catherina de senis: Que vt
narrat btūs antoni⁹ archiepiscopus in pri-
ma parte summe. ii. de peccato originali. Vi-
xit in quodā suo libello sibi fuisse reuelatū
beatā virginem in originali peccato fuisse
conceptam: sed postea ab eodem fuisse mū-
datam.

Idē tenet Beatus et dominus Albert⁹ ma-
gnus episcopus ratipondenensis in. ii. sent.
di. ii. sic dicens.

Vicimus beatā virginē fuisse pctū origia-

le: nec fuisse sanctificatam ante conceptionem: nec in conceptione. Sed post conceptionem: **DICERE AUTEM OPPOSITUM EST HERESIS** condemnata a beato Bernardo: Et ab omnibus magistris parisiis. Nec ille.

Idem tenet do. vgo de sancto theodoro cardinalis tituli sancte sabine in postilla sua super ecclesiastice. c. septimo sic dicens.

Beata virgo maria praxit in sua conceptione originale peccatum. Propter quod eius conceptio non celebratur. Siqui tamen celebrat. dicunt habere respectum ad sanctificationem subsequutam ipsam conceptionem: quia in utero matris a peccato sanctificata fuit.

Idem tenet do. Ambaldus romanus cardinalis. in. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Beata virgo maria fuit concepta in peccato originali. ideo non fuit sanctificata ante infusionem anime. nec instanti infusionis sed post infusionem.

Idem tenet do. petrus de tarantasia: qui fuit postea papa innocentius quintus. Vide ubi sunt dicta pontifici.

Idem tenet do. robertus anglicus cardinalis hostiensis in. iij. sent. di. xxi. q. i. art. i. Et in. iij. sent. di. iij. in expositione littere sic dicens.

Beata virgo fuit in originali peccato concepta ceteri quod ex coitu concipiuntur. Sed postea in utero matris sanctificata.

Idem tenet gualterus anglicus cardinalis tituli sancte sabine. in secunda parte summe sue. in tractatu de peccato originali sic dicens.

Beata virgo fuit in originali peccato concepta. Sed post animationem. citissime fuit per sanctificationem mundata.

Idem tenet dominus iohannes diuici de florencia cardinalis sancti sexti. super magnificat dicens sic.

Dicere beatam virginem non fuisse conceptam in peccato originali **EST** omnes antiquos doctores negare. Et permaxime augustinus. qui expresse dicit beatam virginem fuisse in peccato originali conceptam. in. x. super genesim ad lram.

Idem tenet tractatu de conceptione. qui incipit. Resecande sunt putride carnes. sic dicit.

Beata virgo fuit concepta in peccato originali ut dicunt sancti et omnes doctores. Dicere autem

OPPOSITUM EST HERETICUM. tum quia est sequi beresim damnatam pella pellagii: tum quia est fidei veritati contra dicere: tum quia est sacram scripturam deprauare: tum quia est ab auctoritate ecclesie et conciliorum se diuidere: tum quia est negare eam per passionem christi fuisse redemptam: tum quia est dicere eam esse equalis puritatis cum christo: tum quia est dicere eam non fuisse mortuam.

Idem tenet do. iohannes de turre cremata cardinalis. S. sexti. Vide supra inter canonicas.

Idem tenet dominus petrus de palude patriarcha hierosolymitanus in. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Beata virgo non fuit sanctificata ante conceptionem: Nec in ipsa conceptione quando sibi fuit infusa anima: quia tunc contra peccatum originale: Sed post infusionem anime et ante natiuitatem.

Idem tenet do. durandus de sancto portano episcopus meldenensis in. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Quauis beata virgo potuerit a peccato preseruari: non tamen fuit decens. vt a peccato preseruaretur: quia singularis conceptio christi debuit hoc singulari privilegio dotari: vt ipsa sola esset sine peccato: quod non habuisset. si beata virgo peccatum non contraxisset. Confirmatur hoc per illud iohannis. tertio quod natum ex carne. caro est: et quod natum ex spiritu. spiritus est: Quod autem de facto non fuerit preseruata: patet per apostolum. ad rom. v. qui dicit. Omnes in adam peccasse. et neminem excipit nisi solum christum. Similiter Augustinus asseruit: et bernardus expresse dicunt illam fuisse conceptam in peccato originali.

Idem tenet dominus iacobus de voragine archiepiscopus ianuenfis in primo sermone assumptionis beate virginis sic dicens.

Christus fuit sine peccato originali conceptus et natus: ceteri sancti cum originali peccato concipiuntur et nascuntur. Virgo autem maria medium tenuit: quia fuit cum originali peccato concepta: et sine originali peccato nata. Idem dicit in. iij. et. iij. sermone de natiuitate beate virginis marie: et in suo mariali.

Ide tenet do. Jacobus de lausana ep̄s lausanensis et doctor parisiensis: super ecclesiastice. caplo. et sic dices.

Inter oēs viros iquit scriptura vnū solū iue ni oīno mūdū ab ei pctō. s. xp̄m. S; inter mulieres nullā: Quia beata virgo fuit infecta originali peccato. Idem dicit in. iij. sent. et in sermone purificationis.

Ide tenet do. iohānes licibet ep̄s ratisponensis in s̄mōe natiuitatis b̄e v̄gis sic dices. Natiuitas b̄e virgis nō habuit admixtionē tenebre peccati originalis: Quia fuit ab ipso per gratiam sanctificationis mūdāta.

Ide tenet do. iohānes ep̄s bostonensis in. iij. sent. di. iij.

Bea v̄go fuit in originali pctō cōcepta: S; ab eo anteq̄ nasceretur fuit mūdāta.

Ide tenet do. angelus de bononia archiep̄i scop̄ florentin⁹. in. iij. sent. di. iij. sic dices.

Bea virgo nō solū in primo instanti sue conceptionis fuit sub originali pctō. s; et s; aliq̄d tēpus licet illud fuerit breuissimū: vt plures sancti testantur. Eū enī xp̄s sit caput ecclesie: oib⁹ hoib⁹ cōuenit redimi per ipsū.

Si ā b̄a virgo nō habuisset originale peccatū. nō fuisset redēpta p xp̄s. qd ē erroneū.

Ide tenet do. martinus polonus ep̄s: et domini iohānis. xxiij. penitentiarius i sermone beate virginis. sic dicens.

Bea virgo fuit ab originali peccato anteq̄ nasceretur in vtero matris per sanctificationē mūdāta.

Idem tenet do. vincētus historialis doctor parisiensis et episcopus in quodā tractatu de laudibus beate virginis: titulo de sanctificatione. sic dicens.

Bea virgo post sui aiationē fuit sc̄ificata: et a peccato originali mūdāta: vt purissima nasceretur.

Ide tenet do. thomas de lēbino patriarcha hierosolymitanus in sermone assumptionis beate virginis. sic dicens.

Bea virgo postq̄ fuit in vtero matris a peccato originali mūdāta: semper ab omni actuali peccato illibata pmāsit.

Ide tenet do. guilielm⁹ paraldis doctor parisiensis: episcopus lugdunensis. in sermone purificationis et natiuitatis b̄e v̄gis dic.

Bea virgo fuit anteq̄ nasceretur a pctō originali adduc i v̄tre m̄ris existens purgata.

Ides tenet do. herueus doctor parisiensis. clarissim⁹ et generalis magr ordis predicatorū i suo quolibeto. iij. q. vltia sic dicens. Decuit vt beata virgo in originali peccato cōciperetur: iū qd ad honorē xp̄i pertinet. vt tota natura humana: que descendit seminaliter ab adā indigerit redēptione facta per christū: Tū qd ad dignitatē xp̄i pertinet. qd ipse solus sit mortuus liber et nō debitor mortis. De facto etiā p̄ravit originale peccatū. Tū qd seminaliter descendit ab adā per concubitu parentū. Tū qd hoc p̄sonat sacre scripture. vt dictis sanctorum.

Ide tenet do. iacobus de perusio ep̄s perussinus i s̄mōe annūciatōis sic dices.

Spiritus sanctus veniens in mariā in vtero matris sue: nō solū eā mūdāuit a pctō originali quāntū ad maculā: s; eā et i bono quodāmodo p̄firmāuit ligādo fomētē peccati.

Ide tenet magister bōbolognin⁹ bononiensis doctor parisiensis. in. iij. sent. di. iij. q. i. ar. ij. sic dicens.

Bea virgo nō fuit sanctificata ante aimationē. nec in instanti aiationis. s; post aimationē: qd si nō cōtraxisset originale peccatū: nō indigisset vniuersali sanctificatione: et redēptione christi. qd ē cōtra apostolū dicentē qd oēs indigēt gloria christi.

Ide tenet magister ioh de bublia bonon. doctor parisiensis i quolibeto. xiiij. q. i. ar. iij. sic dicens.

Bea v̄go et oēs alij p̄ter christū p̄cepti sūt i pctō originali: qd oēs p̄ter ipsū p virtutē seminale ex concubitu viri et mulieris sūt generati. Et h̄ expresse dicit Augustin⁹ i. r. sup̄ genez̄ ad lras.

Ite i quolibeto. xix. q. i. ar. ii. **B**ea v̄go fuit originale pctū: qd natura humana i ipsa fuit traducta p virtutē seminale a parentib⁹ decifam. Et h̄ expresse dicit gregorius augustin⁹ et anselm⁹.

Ide tenet magr iohānes de neapoli doctor parisiensis i quolibeto primo. q. xij. sic dicens.

Bea virgo fuit p̄cepta i pctō originali. Tū qd descendit seminaliter ab adā. Tū qd scriptura neminē excipit. nisi iesū christū. Tū qd Augustin⁹. Bregor⁹. Leo papa. Anselm⁹. et bernardus h̄ exp̄sse ad lras dicūt.

Ide tenet magister durādellus doctor parisiensis i. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Bea virgo habuit peccatū originale. Tū quia

fuit redēpta. Redemptio autē presupponit obligationē culpe sicut sanatio presupponit infirmitatē. Tū ē q; Augustinus dicit q; de facto fuit culpe obligata.

Idē tenet magister robertus olcoth anglus doctor parisiēsis super li. sapientie. c. xiiij. lectiōe. clx. sic dicens.

Beata virgo sic sanctificata fuit in vtero matris q; emundata fuit a pctō originali: et in ea fomes fuit sic ligat; q; nunq; eā in aliquod actuale pctū ipegit. In secūda vero sanctificatione. qū cōcepit filiū dei: fuit fomes peccati totaliter sublat;: et in bonū confirmata. vt de cetero nō posset peccare.

Idē tenet magister romanus. in. iij. sent. di. iij. sic dicens.

Beata virgo per primā sanctificationem fuit i vtero matris a peccato originali mundata. In secūda vero sanctificatione fuit a fomite peccati liberata.

Idē tenet magister leonardus statij de florētia in sermone annunciationis. sic dicens.

Beata virgo maria. post istās sue cōceptionis. q; cito fieri potuit fuit a macula originalis peccati mundata: et postea a fomite peccati totaliter liberata.

Idē tenet dñs antoni; arc hiepiscopus florentinus prima parte sūme. titulo de peccato originali dicens.

Si volumus attendere ad dicta sacre scripture: et sanctorū doctorū. manifeste patet beatā virginem in originali peccato fuisse conceptam. Et sic eius conceptio non est celebranda nisi i ordie ad scificationem subsecutā. Idē dicit. iij. parte. ii. de statu cōprebensorum. Idē parte. iij. ti. de dono pietatis. Idē pma pte cronice. ti. i. c. xiiij. et ti. qnto. c. primo.

Idē tenent omnes doctores qui sequuntur hic inferius. eiusdem sacri ordinis predicatorum.

In primis.

Dñs vlticus argentin; magn; theologus. et canonista. li. v. summe. c. v. et vij.

Magister thomasius doctor parisiēsis in iij. sent. di. iij.

Magister vgo de argentina doctor parisiēsis in suo compendio theologie.

Magister nicolaus traueith doctor parisiēsis in quolibeto. iij. q. iij.

Magister bernardus de claromonte doctor parisiēsis. in quolibeto. xv. q. xiiij.

Magister thomas anglicus. in postilla super psalterium psalmo. xvij.

Magister iohannes sterlingatij doctor parisiēsis. in. iij. sent. di. iij.

Magister thomas de suetonia doctor parisiēsis. in cōpendio theologie. li. iij. c. iij.

Beatus Albertus de bixia doctor parisiēsis in summa sua. li. iij. tractatu. iij. c. vi.

Magister nicolaus gorzi doctor parisiēsis super lucam. c. i.

Magister gulielmus de alchono doctor parisiēsis. super ecclesiastes. c. vij.

Magister petrus de polonia. in postilla super lucam. c. i.

Magister iohannes parisiēsis. in. iij. sent. distinctione. iij.

Magister iohannes balbus ianuenfis in suo catholicon. in littera. Virtus.

Magister iacobus de benevento. in sermone natiuitatis beate virginis.

Magister aldebrandinus de tuscanella in sermone vigilię natiuitatis domini. et i domnica ifra octauas et in sermone natiuitatis beate virginis.

Magister constantinus de monte budello. in sermone natiuitatis beate virginis.

Magister gulielmus de roma doctor parisiēsis. in sermone natiuitatis domini.

Magister bartholomeus de bononia in postilla super lucam.

Magister iohannes de verdiaco. in postilla super cantica.

Magister io. de francfore. super iob. c. xiiij. et in sermone de sanctificatione beate virginis.

Magister petrus calo clugienfis in suo legendario. capitulo de sanctificatione: et cōceptione beate virginis.

Magister guido gallicus doctor parisiēsis. in sermone annunciationis beate virginis.

Magister nicolaus de escul. o. i sermone natiuitatis domini.

Magister bonifatius de cremona in sermone purificationis. annunciationis et natiuitatis beate virginis.

Dominus antonius de azaro parmensis in sermone de passione domini.

Magister iohannes de sancto geminiano in sermone annunciationis et natiuitatis beate virginis.

Magister petrus galdini in sermone circuncisionis domini et in sermone assumptionis.

Magister petrus hieremie siculus in multis sermonibus.

Magister leonardus de vino in sermone natiuitatis beate virginis.

Magister iohannes de gallicis in sermone primo et secundo aduentus.

Magister antonius de bononia in sermone natiuitatis domini.

Magister petrus de la scala veronensis in sermone natiuitatis et in multis sermonibus.

Magister iohannes de montenigro in tractatu glorioso quem fecit de conceptione.

Magister iacobus egidij de barchinona.

Magister sacri palatii in tractatu de conceptione beate virginis.

Magister iohannes bruij in tractatu de conceptione beate virginis.

Magister rainierius de pisce in secunda parte summe sue.

Magister rafael de pomasio ianuenfis in tractatu de conceptione.

Doctissimus pater frater dominicus de calabronia in tractatu de conceptione beate virginis.

Omnes isti prenommati sunt ex sacro ordine predicatorum doctissimi viri.

Doctores ordinis minorum tenentes firmiter beatam virginem fuisse conceptam in peccato originali.

In primis.

Sanctus antonius qui sepultus est padue in quodam sermone natiuitatis beate virginis sic dicit.

Beata virgo fuit in utero matris a peccato per gratiam sanctificata: et sine peccato nata.

Idem tenet sanctus bonauentura cardinalis in. iij. sent. di. iij. q. i. ar. ij. sic dicens.

Si beata virgo non fuisset concepta in peccato originali. Tunc caruisset merito mortis et sic vel iniuste mortua fuisset: Vel dispē-

satiue pro salute humani generis. **P**rimū facit ad contumeliam dei: Secundum de-rogat christo. Item si peccatum non habuisset: tunc si ante christi passionem mortua fuisset regnum celorum fuisset consecuta. Hoc autem est inconueniens: igitur. Item si peccatum non habuisset: christi mortem redempta non fuisset: quod impius et ne pharium dicere. **E**T ideo est dicendum: quod beata virgo fuit concepta in peccato originali: et quod eius sanctificatio subsequuta est originalis peccati contractionem. **H**IC autem dicendi modus. **E**ST COM-
MVNIOR. **R**ATIONABILIOR. **E**T
SECVRIOR. **C**onunior inquam quia fecit. **O**mnes id tenent. cum id appareat ex multiplici eius penalitate et morte: Quam non est dicere eam passam fuisse iniuste: nec propter aliorum redemptionem: sed propter peccati contractionem. **R**ATIO nabilior etiam est: quod esse nature peccatum esse gratie. vel tempore. vel natura. **E**t propterea dicit Augustinus. propius est nasci. quam renasci: sicut prius est esse: quam bene esse. igitur prius est animam uniri carni: quam gratiam ei infundi. Si ergo caro illa infecta fuit ex sui infectione. nata erat inficere animam que ei uniebatur culpa originali: et ita necesse est ponere quod ante fuerit in ea originalis peccati infectio quam gratie infusio vel sanctificatio. **S**ECVRIOR etiam est. quia magis consonat ipsi ideci. **D**ictati: et sanctorum auctoritati. Sanctorum auctoritati magis concordat. pro eo quod sancti communiter. cum de hac materia loquuntur: Soli christum excipiunt ab illa generalitate. que dicitur. **O**mnes in adam peccauerunt. **M**ultus autem inuenitur dixisse de his quos vidimus et audimus auribus nostris beatam virginem fuisse ab originali peccato immune in sui conceptione. **P**ropterea fidei etiam magis concordat pro eo quod et si mater habenda sit in reuerentia: et magna erga eam sit habenda deuotio. **M**ulto tamen maior est habenda ad filium: ex quo est ei omnis honor et gloria. **E**t ideo quia hoc spectat ad excellentem dignitatem christi. quod ipse solus est omnium saluator: et redemptor: et quod oibus aperuit ianuam paradisi: et quod ipse pro omnibus mortuus est: nullatenus ab hac

generalitate virgo maria est excludenda. Ne dum matris excellentia ampliatur: si-
lij gloria minuitur. Et sic mater prouo-
cetur: Que vult magis filium suum extol-
li et honorari q̄ seipsam utpote creatorem
q̄ creaturam. Hinc ergo positioni adhe-
rentes propter honorem domini nostri ie-
su christi: qui in nullo p̄iudicat honori ma-
tris cū filius incomparabiliter matrem ante-
cellat. TEnemus secundum q̄ cōmunis
opinio tenet: virginis sanctificationem fu-
isse post originalis peccati contractionem.
Vnde rationes hoc probantes **CONCe**
dende SVNT. Quia **VERVM.**
Concludunt. Hec ille.

Idem tenet alexander de ales doctor clarissi-
mus in .iij. parte summe. circa materiam
de sanctificatione virginis. ar. i. sic dicens.
Quia enim omnis homo. qui carnali gene-
ratione generatur. de necessitate contrahit
in sui conceptione originale peccatū. Ne-
cesse fuit. ut beata virgo a parentibus ge-
nerata carnaliter. originale peccatum in sui
conceptione cōtraheret. Item ar. ij. Bea-
ta inquit virgo in primo instanti sue cōce-
ptionis sanctificari nō potuit. Primo ga-
Bernardus dicit: q̄ in ipso conceptu san-
tificari non potuit propter peccatū quod
inevit. Restat ergo ut post conceptionem
sanctificationem accepisse credatur: Que-
recluso peccato: sanctam fecit natiuitatem.
Non autem conceptionem. Secundo ga-
Bernardus dicit: q̄ quāvis paucis
datum sit cum sanctitate nasci: Nulli tamē
nisi soli christo datum est cum sanctitate cō-
cipi. Ergo beata virgo non fuit sancta in
conceptione. Tercio quia dicit bernardus
q̄ quia solus christus fuit de spiritu san-
cto conceptus: ideo solus ipse fuit in con-
ceptione sanctus. Quo excepto. Necesse
est ut omnes confiteamur illud quod da-
uid humiliter confitetur dicens. Ecce enim
in iniquitatibus cōcepit me. Et per cō-
sequens oportet dicere: q̄ beata virgo fuit
in peccato cōcepta. Quarto. quia si beata
virgo non fuisset in peccato concepta: Nō
habuisset reatum peccati. Sed si non ha-
buisset reatum peccati. non indignisset re-
demptione facta per christum: quia redem-
ptio talis est soli p̄ peccatū. **QVOD**

non est secundum fidem catholicam tenen-
dum. Quinto. quia Augustinus et Leo
papa dicunt: q̄ sicut christus pro omnibus
liberandis venit: ita neminem a reatu pec-
cati liberum reperit: et per consequens se-
quitur q̄ beata virgo peccatum in sui con-
ceptione habuerit: Et ideo dicendum est
q̄ beata virgo in sui conceptione sanctifi-
cari non potuit. Quia tunc peccatum ori-
ginale contraxit. Idem in eodem libro
questione sequenti. ar. i. sic dicit. Beata
virgo per primam sanctificationem fuit mū-
data ab omni culpa. Per secundam ve-
ro sanctificationem fuit mundata a sordi-
bus vitiorum: id est ab illis difficultatibus
quas habebat ad tendendum in bonum.
que peccatum consecuntur. Item idem
in sequenti articulo. Beata virgo per pri-
mam sanctificationem fuit totaliter a cul-
pa originali mundata: sed fomes peccati re-
mansit ligatus: Sed per secundam sancti-
ficationem: fomes fuit totaliter ablati.
Itē idem in sequenti articulo. Duo inquit
erant que prohibebant visionem dei: Vi-
delicet culpa originalis: et reatus nature a
peccato causatus: Per primam sanctifica-
tionem fuit remotum peccatum originale.
et reatus personalis: remanente adhuc rea-
tu nature: Et ideo si ante christi passionem
mortua fuisset: nō euolasset in celum: sed
descendisset ad locū sanctorum patrum pro-
pter reatu nature: Hec ille. Idē dicit in
iij. sent. in multis articulis: Et super psal-
mum Deus noster refugium: Et in ma-
riali suo. Hec alexander de alex ordinis mi-
norum.

Idem tenet Ricardus de mediauilla doctor
parisiensis ordinis minorum in .iij. sent.
di. iij. sic dicens.

Anima beate virginis ex sui vnione ad car-
nem peccatum originale contraxit sicut dicit
Augustinus in decimo super genese: Et
Anselmus i libro cur deus homo.

Idem tenet guelinus oebam doctor parisiē-
sis eiusdem ordinis minorum in .ij. sen-
tentiarum. distin. 30. arti. primo sic di-
cens.

Concedo q̄ beata virgo maria fuit conce-
pta in peccato originali sicut satis patet p̄
auctoritates Augustini et anselmi.

Idem tenet reginaldus archiepiscopus rothomagenſis doctor pariſienſis eiufdē or. minorum in. iij. ſent. di. iij. ſic dicēs.

Sicut impuritas derogaret virgini ſi nō fuſſet in vtero matris ſanctificata. Ita ſi virgo maria ſine originali peccato cōcepta fuſſet derogaret chriſto. cuius privilegiuz ē: vt ſolus ipſe ſit ſine peccato conceptus: Et ideo non eſt hic honor virgini attribuen- dus. qz inuicitate nō ē honor nec decētia.

Idem tenet aluarus hyſpanus episcopus ſiluenſis eiufdē or. minorū in libro ſuo. de planctu eccleſie ſic dicens.

De matre chriſti beatiffima: tenent ſancti ⁊ maxime auguſtin⁹ ⁊ bernardus qz nunq̃ peccauit actualiter: Tāme in originali peccato pcepta ſunt ſicut ceteri homines qui ex cōmitione ſeminū cōcepti ſūt: Ad hoc ſa- cit qd habet. de cōſe. di. iij. c. firmiſſime. ⁊ in glo: ſuper. c. i. de pſe. di. iij. Et i glo. ſuper. c. ij. ⁊ ſup. c. per baptiſmū. de pſe. di. iij. ⁊ ſacit optime. xxvij. q. ij. omne: Et hāc ſentētiā tenēt oēs antiqui theologi videlicet Alexander: ⁊ thomas de bonauētu- ra ⁊ Ricardus: licet quidā noui theologi a ſenſu cōi eccleſie recedētes contrariū tene- ant indeuoti reuera dñe noſtre: eiufdē deuoti per hoc apparere nitant. Quorum noua opinio ⁊ ſantaſtica ſit penitus a fidelibus cancellata. Hec ille.

Idē tenet magiſter egidius zamorenſis hyſpanus eiufdē or. minorum in ſumma ſua c. de maria. ſic dicens.

Beata virgo maria fuit in originali peccato concepta ſed poſtea fuit ab eodē per gratiā ſanctificationis ante natiuitatē mundata: Et hec eſt ſententia ſanctorum ⁊ doctorum cōmunior. atqz ſecurior. Hec ille.

Idem tenet magiſter ioānes de rupella eiufdē ordinis minorum in ſermone natiui- tatis virginis. ſic dicens.

Beata maria in ſui conceptione habuit amari- tudinē originalis corruptiōis: S; adhuc in vtero matris eiufdē exiſtes dulcorata ē p gratiam ſanctificationis vt naſceretur i dul- cedine ſanctitatis.

Idē tenet magiſter robertus cōno doctor pa- riſienſis eiufdē ordis minorū in. iij. ſent. di. iij. q. ix. ſic dicēs:

Beata virgo ſecundū mētē ſanctorum do-

ctorum cōtraxit in ſui conceptione origina- le peccatum: ſed poſtea fuit per ſanctifica- tionem ab eodem mundata.

Idem tenet beatus lucas eiufdē or. minorū qui padue ſepultus clariuit miraculis in ſer- mone de baptiſmo chriſti ⁊ in ſermone de natiuitate virginis. ſic dicēs.

Quia beata virgo fuit in vtero matris per ſanctificationem ab originali peccato mun- data: ideo natiuitas ipſi⁹ fuit tota gratioſa.

Idē tenet magiſter corradus de ſaronia eiufdē or. minorū in libro ſuper ſalutatione an- gelica. ſic dicens.

Beata virgo fuit qdē i pto originali conce- pta: ſ; ſine pto nata: qd ē cōtra illos. q eā nō ſolū ſine peccato natas. ſed et ſine pto cōceptā fuiſſe aſſerunt. Eius contrariū dicit bernardus.

Idē tenet magiſter bartholomeus de piſis eiufdē or. minorū in ſermone: facta ſūt en- cenia: ſic dicens.

Beata virgo maria fuit in vtero matris ſā- ctificata: p quā fuit pti⁹ ab ea remotū ⁊ ſo- mes ligatus vt dicit Alexander.

Idē tenet magiſter thomas de ales doctor pa- riſienſis eiufdē or. minorū in libro de vita bte virginis. c. xij. ſic dicēs.

Btā virgo maria i pto originali cōcepta fu- it vt diē auguſtin⁹ in. x. ſup. geneſis: Sed ante natiuitatē. p ſcificationē mūdāta fuit.

Vt diē Anſelm⁹ ⁊ bernardus. Hec ille.

Idē tenet magiſter iacob⁹ pictauienſis eiufdē or- dis minorū i ſermone ānūciatiōis. ſic dicēs. Sine dubio brā maria vgo. De culpe ori- ginalis habuit: ſ; poſtea ſtatim per gratiā purgata fuit.

Idē tenet magiſter nicolaus de lyra doctor pa- riſienſis eiufdē or. minorū ſup lucā exponēs illud. Spūs ſcūs ſupueniet i te ſic dicēs.

Bene dixit ſupueniet i te: qz pūs venerat i ipſaz adhuc i vtero mris exiſtētē. eā a pec- cato originali purgādo vt cōter dī: ſ; i coc- ptiōe filij dei ſupuenit ſpūs. ſ. i. deſt ſcrum venit ad cōferēdū ei grē plenitudinē.

Idē videt tenere ioānes ſcor⁹. i. iij. ſent. di. iij. q. i. in corpe qōms ſic dicēs.

De⁹ potuit facere vt brā virgo nunq̃ fuerit i pto originali: Potuit et feciſſe vt ipā tātū in vno iſtāni fuiſſet i pto: Potuit et fac- re qz per tēpus aliq̃ eēt i peccato ⁊ i vlti-

instanti illius tēporis purgaret. Et infra.
Quod autē horū triū que ostēsa sunt esse
possibilia. sit factū circa mariā. deus no/
uit: Si autē auctoritati scripture nō repu/
gnat. videtur probabile qđ excellentius ē
attribuere marie. hec ille. Cum igitur pu/
mū horū repugnet scri pturę et auctorita/
tibus sanctorū. igitur primū nō est virgi/
ni attribuendū secundū scōtum. sed secun/
dum vel tertium.

Idem tenet frater. Iacoponus eiusdē ordi/
minorū vtriusq; iuris doctor in vna sua
laude ad beatā virginē. sic dicens.

O virgine piū che semia sacta maria beata
Piū che semia dico: ognun nasce inimico.
Per la scriptura speco: nanti ei sancta che
nata.

Stando nel ventre chiusa: poi lanima te fu
infusa.

Potētia virtuosa. sita sanctificata.

La diuina vinctioe. si te sanctificone.

Dogni cōtagione rimanisti illibata.

Loriginal peccato che adā ba seminato.

Dgnun cu m quel be nato.

Tu nei da quel mūdāta.

Idē tenet magister iōānes genēsius de par/
ma in suo rosario: capitulo quinto.

Idē tenet iōānes de erphodia in sūma sua
c. de cōce. z. c. de peccato originali.

Idē tenet magister nicholaus de hauqueuil
la in sūmone assumptionis beate marie vir/
ginis et natiuitatis.

Idem tenet magister franciscus de bast in
sermone tertie dominice post trinitatē.

Idē tenet magister buidus in sermone cene
domini. q̄ fuit illo āno i die annūciatōis.

Idē tenet magister geraldus de odonis. in
libro de figuris in capitulo de stella.

Idē tenet magister iōānes gallicus. in ser/
mone natiuitatis et annūciationis beate
virginis.

Idem tenet magister lādulfus in postilla su/
per euāgelia super illud luce primo. Ex/
urgēs maria. Et sup illud matthei pmo.
inuenta est in vtero habēs.

Idē tenet magister philippus de mōte calle/
rio in postilla super euāgelia. super illud
luce. primo. Que gratia plena: Et spūs. s.
superueniet in te.

Idē tenet magister arnaldus episcopus sa/
lernitanus in libro distinctionū suarū. et in
ca. de archa.

¶ Innes isti supranominati: sunt de or/
dine fratrum minorū.

¶ Doctores in theologia peritissimū ordi/
beremitarum loquētes de veritate conce/
ptionis beate virginis.

Dominus egidius de roma episcopus biter/
ricēsis. in. vj. quolibeto. sic dicit.

Beata virgo maria fuit cōcepta in peccato
originali quia Aug. in libro de bap. parua
lorū vult qđ solus christus peccatū origina/
le non contraxit qđ nō ex carnali libidine.
nec ex amplexu maritali eius caro concepta
fuit. Vnde cōcludit qđ solus christus fuit
sine peccato et qđ nullum eius mēbrū fuit si/
ne peccato. Dicere ergo beatā virginē nō
fuisse cōceptā in peccato originali est con/
tradicare sacre scripture et dictis sanctorū.
Et est dicere qđ nō fuerit cōcepta ex libidine
nec ex cōcubitu parētū quia oēs sic concepti
cōtrahūt originale peccatū. Est etiā dicere
qđ ipsa nō fuerit mēbrū christi. cū augusti/
nus asserat nullū mēbrū christi fuisse sine
peccato: Et ideo dicēdū est qđ beata virgo
fuit cōcepta in peccato originali. et qđ in eo
stetit per aliquod tēpus breue et quasi iper/
ceptibile. et postea fuit per gratiā sanctifica/
tam: Lōmēdemus itaq; beatā virginē. s;
nō sic. qđ negemus ipsam eē mēbrū christi.
Nō enī derogat dignitati eius qđ fuerit in
peccato originali cōcepta: imo ad magnum
et singulare excellentie eius priuilegiū per/
tinet. qđ ipsa sola fuit. que prole sine pecca/
to cōcepit. qđ si et ipsa sine peccato cōcepta
fuisset. hoc priuilegiū nō sibi soli cōueniret
sed et beate anne matri eius. Hec ille.

Idē tenet gregorius de arimino eiusdē ordi/
nis doctor subtilissimus. in. ij. sent. di. iij.
q. ij. sic dices.

Quia magis cōsonū ē sacre scripture et di/
ctis sanctorū Dico beatam virginem fuis/
se conceptam in peccato originali. PRI/
MO quia sacra scriptura vbiq; de hac
materia loquitur. sine omni exceptiōe oēs
naturali modo ex adā descēdēs sub pecca/
to originali concipi asserit. Et quo sequit

q. aliquem excipere secundum omnes ex
positores scripture sit sacre scripture con/
tradictore. **SECUNDO.** quia augu/
stinus dicit in libro de perfectione iustine
q. omnibus hominibus excepto christo su
it necessaria remissio peccatorum. et qui di/
cit oppositum est contrarius scripture. Vbi
apostolus ait. Omnes in adam peccasse.
TERTIO. quia dicit ambrosius sup
lucā q. solus christus inter natos de femina
fuit in conceptione sanctus. **QVARTO.**
q. dicit ambrosius super isaiam q.
ideo solus christus fuit sine peccato conce/
ptus. quia ex carnali coniunctione non fu/
it generatus. Memo autem qui ex tali com/
mixture conceptus est. expers fuit delicti.
QVINTO. quia dicit Augustinus
in primo de nup. et concup. q. oēs homines
qui ex concubitu generantur trahunt origina/
le peccatū. et q. solus xps qui nō ex concubi/
tu conceptus est. nō fuit caro peccati. **SEX/
XTO.** quia Augustinus in quinto con/
tra iulianū dicit q. sola caro christi fuit sine
peccato. Oēs autē alij preter ipsum habue/
runt peccatum: Et quisq. hec negat. dete/
ctus hereticus inuenit. **SEPTIMO.**
quia Augustinus expresse in. i. super gene/
sim ad litterā dicit beatam virginē habuisse
se peccatū. **OCTAVO.** quia augusti/
nus de fide ad petrum in duobus locis. di/
cit q. oēs homines qui per concubitū. v. ex
coniunctione viri et mulieris generant. cō/
trahunt in sui cōceptione originale peccatū.
NONO. q. Augustinus in sexto contra
iulianū ex verbis apostoli. secūdo ad corin/
thios. quinto probat diffuse q. oēs pro qui/
bus mortuus ē christus habuerunt aliquā
do in seipsis peccatū. Sed mortuus ē pro
beata virgine. q. pro omnibus mortuus ē
ergo habuit aliqui peccatū. **DECIMO.**
quia omnes qui redēpti sunt per xpm. ha/
buerunt aliqui peccatum. **VNDECIM/
MO.** quia anselmus dicit in libro. cur de/
us homo: q. beata virgo in peccato origina/
li cōcepta ē. **DVODECIMO.** quia
magister sententiā dicit. q. secūdu senten/
tias sanctorū. Oportet credere. beatā. virgi/
nē a peccato mūdātā. Hec ille.
Idē tenet dñs bernardus cluneri eiusdē or/
dinis doctor parisiensis et cps barcucensis

in. vi. quolibeto. q. penultima sic dices.
Beata virgo maria cōtrariū in sui cōceptione/
ne originale peccatū. Sed ab eodē fuit post
infusione anime ante nativitatē per sancti/
ficationē mūdātā.
Idē tenet magister Joannes clioth de saxo/
nia in. iij. sent. di. iij. sic dices.
Beata virgo. secundum auctoritates scōrū
fuit concepta in peccato originali. Vnde
dicit Augustinus sup psal. q. maria ex adā
nata: mortua est propter peccatū. Creditur
tamē q. ab eodē ante nativitatē ex vicio
fuerit mūdātā.
Idē tenet magister iohannes stringarij eius/
dē ordinis in. iij. sent. di. iij. sic dices.
Beata virgo nō fuit sanctificata ante infusio/
nē anime. nec instātī infusionis quia tunc
peccatū originale cōtrariū. sed fuit post ani/
me infusionē. ante nativitatē sanctificata.
per quā originale peccatū fuit ablatum et
fomes peccati ligatus.
Idē tenet magister Joannes theotonicus eius/
dem ordinis in sermone nativitatis beate
virginis. qui incipit. Lauda et letare filia
syon. sic dicens.
Tenendum est q. beata virgo fuit in origi/
nali peccato cōcepta. et q. sub huiusmodi cul/
pa stetit per aliquod tēpus. licet credibile
sit q. illud fuerit breue et q. ipseceptibile.
Idem tenet eiusdē ordinis magister iorda/
nis theotonicus in secūdo sermone de con/
ceptione beate virginis. sic dices.
Beata virgo p. brevissimū tēpus. s. cōmu/
nē opinionē doctorū fuit sub peccato origi/
nali. Ideo iūctio celebratiū festi cōceptionis
nō debet referri ad cōceptionē semis: q. il/
la fuit sēda: nec ad cōceptionē hoīs. quan/
do aia eius fuit corpori ifusa. q. tūc origi/
nale peccatū fuit secūdu sanctos doctores. s. q.
debet referri ad cōceptionē grē. que fuit s.
bi in fusa post animationē.
Idē tenet magister augu. de ancona i. postil/
la super lucā. Vbi pbat p. multas rōnes
q. bñ virgo fuit cōcepta in peccato origina/
li. Idē et dicit sup eplā pauli in multis
locis.
Idē tenet magister vgo lin. eiusdē or. de vi/
beueteri in. ii. sent. di. 30. q. iij.
Idē tenet magister geraldus de stenis. do/
ctor clarissimus eiusdē or. i. quodā q. libeto.

Ide tenet magister iohannes gallicus eiusde or. in sermone annunciati ois.

Idem tenet magister henricus de virmaria eiudem ordinis in sermone natiuitatis beate virginis.

Idem tenet magister albertus de padua eiudem ordinis in sermone tertie ferie post dominicam de passione.

Idem tenet iacobus de viterbio in quolibet: eiusde ordinis.

Ide tenet magister facin⁹ de bast i. iij. sent. di. iij.

Ide tenet magister henricus de buri eiusde or. beremitaru. in sermone natiuitatis beate virginis.

Adulti etiam alij doctores clarissimi eiusdem ordinis beremitaru hac veritatem testant. quos causa breuitatis omitto.

Dicta duorum doctorum clarissimorum ordinis carmelitaru.

In primis dñs guido eps maioricensis et postea eps aluanensis in. iij. quolibeto. q. xij. sic dicit.

Sequendo rationes et auctoritates sanctorum doctorum et canonum. salua puritate virginis. Teneo quod beata virgo fuit concepta a patre originali. Et si aliter diceret: Tueremur ne me augustinus tanquam hereticum denudatum diceret.

Ide tenet eiusde ordinis carmelitaru. clarissimus doctor magister paulus de perusio. i. iij. sent. di. iij. sic dicens. Et nota tu doctor dicta huius doctoris fideliter.

Bea virgo fuit in originali peccato concepta. tum **PRIMO** quia fuit a peccato purgata et mundata ut dicit magister sententiarum. **SECUNDO**. quod fuit per coitum viri et mulieris ex concupiscentia generata ex qua proles de necessitate habuit originale peccatum ut dicit augustinus in libro 8 fide ad petrum. **TERTIO** quod solus christus fuit in sui conceptione immunis ab originali peccato ut dicit Bernardus. Augustinus. et Hieronymus. **QUARTO**. quod beata virgo traxit ab adam penam. et meritum pene sicut omnes alij excepto christo ut dicit augustinus super psalmos. **QUINTO**. quod dicere beatam virginem sine peccato fuisse conceptam est eius honori detrabere ut dicit Bernardus. **SEXTO**. quod si ante

christi passionem mortua fuisset. non enolasset ad celum. Ergo habebat reatum alicuius peccati et per consequens habuit aliquod peccatum. **SEPTIMO**. quod mortua fuit et habuit debitum. et necessitatem moriendi. que sunt pena peccati. **OCTAVO**. quod omnes homines excepto christo peccauerunt. ne in seipsum vel in adam ut dicit augustinus de natura et gratia. **NONO**. quia dicit augustinus in li. de nuptiis et concup. contra iulianum quod si christus ex concubitu marie et ioseph generatus fuisset habuisset originale peccatum. Sed beata virgo fuit per concubitum concepta. igitur et cetera. **DECIMO**. quod beata virgo fuit redempta per passionem christi. Talis autem redemptio presupponit peccatum. igitur et cetera. **VNDECIMO**. quod beata virgo quando christus venit in mundum habuit reatum peccati ut dicit leo papa. igitur et cetera. **DVODECIMO**. quod beata virgo in iniquitatis concepta est. et in peccatis concepit eam mater eius ut dicit anselmus. Conceptio tamen virginis potest dupliciter considerari. Vno modo in ordine ad contractionem originalis peccati. et sic non est celebranda. Et hoc modo intelligit Bernardus: et glossa decreti. de consue. di. iij. c. j. Alio modo potest considerari in ordine ad futuram sanctificationem. et christi incarnationem: et sic potest celebrari. Sicut medicina in quantum amara est odibilis et vituperabilis: sed in quantum est inductiva sanitatis est diligibilis et laudabilis. Et ecclesia non ut lapidea. sed ut consecrata et deo dicata veneratur. Et prelatus: ut peccator est vituperandus: sed ut habens iurisdictionem et super cathedram moysi sedens. est honorandus. Nec ille.

Explicunt auctoritates ducentorum sexdecim doctorum. cum quattuor capitulis precedentibus de veritate conceptionis beatissime virginis marie. Sollicitudine fratris Petri de Vincencia ordinis predicatorum.

